

Kategoriplan

vuxen

2026-05-21

Versionshantering

Datum	Version	Beskrivning	Ändrat av
2023-03-16	1	Beslutad av Kategoriråd IFO-FH	Kategoriteam
2026-05-21	2	Beslutad av Kategoriråd IFO	Kategoriteam

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Introduktion	5
1.1 Kategoristyrning	5
1.2 Övergripande mål.....	5
1.3 Styrande dokument att beakta.....	6
2 Kategoridefinition	9
2.1 Arbete med kategoriplan	10
3 Nulägesanalys	11
3.1 Beställare/köpare	11
3.2 Nationella jämförelser.....	12
3.3 Kostnader.....	16
3.4 Antal personer med insats.....	25
3.5 Antal verkställda placeringsdygn	30
3.6 Volymkalkyl bostad först och socialt boende med stöd	35
3.7 Leverantörsmarknad	36
3.8 Samverkan med och uppföljning av privata utförare	41
4 Behovsförsörjning per insats	43
4.1 Insatser utan behovsprövning (IUB)	43
4.2 Bostad först	44
4.3 Socialt boende med stöd	45
4.4 Kommunalt kontrakt	48
4.5 Nödbistånd till boende och nödboende.....	49
4.6 Skyddat boende	50
4.7 LVM, HVB och öppenvård	51
4.8 Korttidsboende	54
5 Handlingsplan	55
5.1 Förtydliga och förbättra insatsutbudet för alla målgrupper	55
5.2 Underlätta samverkan och samordning av insatser	57
5.3 Effektivisera upphandlings- och inköpsprocessen	59
5.4 Utveckla egen regi för att möta målgruppernas behov.....	60
5.5 Stärka uppföljning av och samverkan med idéburna och privata utförare	62
6 Nyckeltal och effektuppföljning	64

Sammanfattning

Kategoriplanen för vuxenområdet syftar till att tydliggöra insatsutbudet, säkerställa behovsförsörjning, utveckla verksamheter i egen regi samt stärka samverkan med externa utförare inom socialtjänstens område. Planen omfattar strategier, handlingsplan och nyckeltal för uppföljning, med särskilt fokus på målgrupper som har skadligt bruk eller beroendeproblematik, samsjuklighet, avhoppare från kriminella miljöer, unga vuxna samt personer som utsatts för våld i nära relation och/eller lever i hemlöshet.

Kostnaderna för insatser inom vuxenområdet har ökat successivt över åren. Socialt boende med stöd står för den största andelen av kostnaderna, följt av skyddat boende och bostad först, medan nödboende och korttidsboende har lägre kostnad totalt. Dygnskostnaden är generellt lägre för insatser som socialt boende med stöd, bostad först och nödboende, jämfört med skyddat boende, korttidsboende och behandlingsinsatser. Kostnadsutvecklingen påverkas av volymen verkställda dygn, placeringstid samt om insatsen bedrivs i egen eller extern regi.

När det gäller verkställda placeringsdygn har socialt boende med stöd och kommunalt kontrakt dominerat insatserna med heldygnsplacering. Socialt boende med stöd står för den största delen av dygnen och dygnskostnaden är relativt låg jämfört med exempelvis skyddat boende och korttidsboende men har ökat kraftigt för externa placeringar till följd av prisökningar i samband med nytt ramavtal från 1 april 2025. Bostad först har haft en successiv ökning av antal verkställda dygn, vilket speglar stadens strategiska satsning på den evidensbaserade insatsen med ökad tilldelning av lägenheter via exploateringsförvaltningen. Den genomsnittliga placeringstiden varierar mellan insatserna, med bostad först och kommunalt kontrakt som längst och nödboende som kortast.

Insatsbehovet för vuxenområdet försörjs genom egen regi, idéburen och privat regi. Insatser som socialt boende med stöd, bostad först och nödboende utförs i både egen och extern regi, medan vissa insatser, exempelvis HVB och korttidsboende med inriktning psykiatri, huvudsakligen bedrivs i extern regi. Ramavtal och direktupphandling används för att säkerställa behovsförsörjning, med hög ramavtalsäckning inom bostad först, socialt boende med stöd och korttidsboende. Egen regi är särskilt viktig för att möta målgrupper med komplexa behov och för att minska riskerna för välfärdsbrott och osund konkurrens. En ny finansieringsmodell för boenden i egen regi gäller från och med den 1 januari 2026 och är under implementering.

Samverkan och uppföljning med externa utförare i både idéburen och privat regi är centrala delar i stadens arbete. Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink ansvarar tillsammans för kontroll, uppföljning och utveckling av rutiner för leverantörsdialog och leverantörsuppföljning, med syfte att säkerställa kvalitet, sund konkurrens och effektiv resursanvändning. Arbetet omfattar även ett uppdrag till inköps- och upphandlingsförvaltningen att ta fram ett stadengemensamt arbetssätt för att motverka välfärdsbrottslighet inom inköp.

Genom systematisk leverantörsuppföljning, utvecklade kontrollrutiner och samverkan mellan förvaltningar ska arbetet bidra till att förebygga osund konkurrens, oseriösa aktörer och felaktigt användande av offentliga medel.

Systematisk uppföljning av kategoriplanen sker genom nyckeltal som omfattar kostnader, verkställda dygn, placeringstid och behovsförsörjning, samt genom kategoriteamets regelbundna möten för att följa handlingsplanens genomförande.

Behovsförsörjningen varierar mellan insatser. Bostad först har god tillgång på lägenheter och erbjuder evidensbaserat stöd som leder till förstahandskontrakt. Socialt boende med stöd är den största insatsen inom hemlöshetsområdet och tillhandahålls i både egen och extern regi. Här finns dock vissa svårigheter att finna lämpliga placeringar, särskilt inom akutboende och drogfria kollektiva boenden. Kommunalt kontrakt och nödboende kompletterar behovsförsörjningen för personer eller hushåll i hemlöshet som inte omfattas av bostad först eller socialt boende med stöd, medan skyddat boende, korttidsboende och behandlingsinsatser (HVB, LVM, öppenvård) tillgodoser mer specifika målgruppers behov.

Insatsutbudet inom området kommer på sikt att påverkas av omställningen till ny socialtjänstlag och kommande samsjuklighetsreform.

Handlingsplanen utgår från fem strategier:

- Förtydliga och förbättra insatsutbudet för alla målgrupper
- Underlätta samverkan och samordning av insatser
- Effektivisera upphandlings- och inköpsprocessen
- Utveckla egen regi för att möta målgruppernas behov
- Stärka uppföljning av och samverkan med idéburna och privata utförare

Aktiviteter inom strategierna omfattar exempelvis analys av insatsutbud, utreda möjligheten att omhänderta fler målgrupper inom ramavtalet för skyddat boende, förbättra registreringsmöjligheterna i Treserva och Nekksus för att underlätta uppföljning och analys, ökad samordning och utbud av insatser för gränssnittsgruppen, ta fram avtalsstrategier samt förstärka gemensamt arbetssätt för att förebygga välfärdsbrott och värna sund konkurrens.

Nyckeltal används för kontinuerlig uppföljning och effektmätning, med kvartalsvis rapportering inom kategorirådet och regelbundna uppföljningsmöten i kategoriteamet. Kategoriplanen erbjuder en tydlig struktur för styrning, uppföljning och utveckling av insatserna, med fokus på att långsiktigt förbättra situationen för målgrupperna inom vuxenområdet.

1 Introduktion

Det här avsnittet innehåller en kort introduktion till kategoristyrningsmodellen samt mål och styrande dokument som är aktuella inom vuxenområdet.

1.1 Kategoristyrning

Göteborgs Stad har sedan 2018 arbetat med kategoristyrning. Ett kategoristyrkt arbetssätt handlar om att hitta bästa sättet att försörja ett behov och hitta rätt mix av internt arbete och köpta varor/tjänster/insatser för att stödja uppfyllandet av stadens målsättningar.

Inom arbetet med kategoristyrning tas en kategoriplan fram som grundar sig i en nulägesanalys. Denna analys ger en samlad bild av behov, volymer, kostnader, leverantörsstruktur samt eventuella utmaningar och möjligheter inom området.

Utifrån nuläget, samt med hänsyn till såväl nationell som lokal styrning, formuleras mål för det fortsatta arbetet. Dessa mål konkretiseras i en handlingsplan som innehåller strategier och aktiviteter för att uppnå önskat läge. Handlingsplanens aktiviteter omfattar exempelvis upphandlingsaktiviteter, analysuppdrag och utvecklingsaktiviteter.

Kategoriplanen kan beskrivas som en långsiktig behovsförsörjningsplan som tydliggör vilka insatser och aktiviteter som behövs för att möta behoven inom aktuellt kategoriområde.

1.2 Övergripande mål

Med utgångspunkt i politiska mål, styrande dokument och planens nulägesanalys har tre övergripande mål arbetats fram för kategoriplan vuxen.

Effektiv styrning, kontroll och uppföljning av förvaltningarnas inköp och behovsförsörjning

Kategoriplanen ska bidra till att förvaltningarna har processer som är ändamålsenliga och effektiva, och som stödjer styrning, uppföljning och kontroll av förvaltningarnas inköp och behovsförsörjning. Insatserna ska leda till hållbar förändring och utveckling för vuxenområdets målgrupper samt utgå från ett tydligt brukarperspektiv.

Sänkt totalkostnad

Kategoriplanen ska bidra till att förvaltningarna har ett varierat utbud av insatser som möter behoven hos vuxenområdets målgrupper. Insatserna ska vara kostnadseffektiva och leda till att brukarens totala tid med insatser från socialtjänsten minskar genom att behoven uppfylls.

liv, anhörigstöd, samt insatser till barn och unga ska vara ett fortsatt och förtydligat uppdrag för socialtjänsten.

- Regionerna ska ta ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser på hem för vård eller boende (HVB).
- En samordnad vård- och stödverksamhet för de med stora samordningsbehov ska finnas överallt och bedrivas gemensamt av hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Reformen innebär att all behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård oavsett personens ålder, vilket ska förtydligas i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL). Behandlingen ska hållas ihop inom hälso- och sjukvården och kan bestå av både läkemedelsbehandling, psykologiska metoder och psykosociala metoder. Regionen får även ett skärpt ansvar, med inkluderat kostnadsansvar, för hälso- och sjukvårdsinsatser som ges i samband med placering på hem för vård eller boende (HVB) oavsett ålder eller om placering sker enligt Socialtjänstlagen (2025:400) (SoL) eller Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Regionens förtydligade ansvar kommer ställa högre krav på samverkan med hälso- och sjukvård på alla vårdnivåer och interna gränssnitt mellan socialtjänstens förvaltningar kommer sannolikt att påverkas.

Socialtjänsten ska fortsatt ansvara för uppsökande och förebyggande insatser, sociala stödinsatser såsom försörjning, boende anpassat efter individuella stödbehov (inkluderat HVB), meningsfull sysselsättning, trygghet och aktivt deltagande i samhällslivet samt anhörigstöd. Det förtydligade ansvaret för socialtjänsten ställer krav på en bred genomlysning av socialtjänstens behovsprövning och insatser samt på ett gemensamt ansvarstagande mellan förvaltningarna. Kommunerna behöver säkerställa att utredningar fokuserar på sociala behov istället för vård och behandling och att kommunens insatser motsvarar personernas behov av stöd, både vad gäller innehåll och tillgänglighet. Det handlar om att pröva om befintliga arbetssätt och insatsformer är ändamålsenliga, om de når de som har behov av insatsen och om det finns hinder, organisatoriska eller andra, som gör att personer med skadligt bruk och beroende inte får det stöd de behöver. Reformen aktualiserar även behovet av att se över vilka insatser som utgör socialt stöd respektive vård och behandling samt hur kommunens insatser ska utformas framåt.

Samsjuklighetsutredningen föreslår även att det införs en skyldighet för kommuner och regioner att gemensamt bedriva en samordnad vård- och stödverksamhet för personer med komplex problematik och stora samordningsbehov. Verksamheten föreslås regleras i en ny lag. Kommun och region kommer med en sådan lagstiftning inte kunna samverka enbart genom överenskommelser – verksamheten blir obligatorisk och gemensam. Huvudmännen behöver avsätta personal och resurser in i en gemensam organisation, delta i styrning, ledning och uppföljning samt dela kostnader. Dialog om organisatorisk modell kommer behöva föras med regionen. Kommun och regioner behöva inventera sina målgrupper och gemensamt ta ställning till vilken problematik som kan föranleda att personer kan komma att tillhöra den samordnade vård och stödverksamhetens målgrupp. Det behöver

också säkerställas att alla får den vård och det stöd de har behov av även om de inte anses tillhöra verksamhetens målgrupp.

Regeringen har nu gått vidare med delar av samsjuklighetsutredningens förslag genom propositionen *En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd* (prop. 2025/26:251). Förslagen innebär bland annat att ansvar för vård och behandling vid skadligt bruk eller beroende förtydligas som ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2028.

Övriga delar av samsjuklighetsutredningen, bland annat förslagen avseende tvångsvård, bereds fortsatt inom Regeringskansliet. Samsjuklighetsutredningen har bland annat föreslagit att LVM upphör och att tvångsvård vid skadligt bruk och beroende i stället integreras i LPT

*Regeringens strategi för att motverka hemlöshet.*² Den nationella hemlöshetsstrategin med satsningar för att motverka hemlöshet under strategiperioden 2022 – 2026. Målet är att minska och förebygga att personer hamnar i hemlöshet. I strategin anges fyra mål för att motverka hemlöshet; *Hemlöshet ska förebyggas, Ingen ska bo eller leva på gatan, Bostad först bör införas nationellt samt Det sociala perspektivet i samhällsplaneringen ska stärkas.*

*Föreskrifter och allmänna råd om skyddat boende.*³ Föreskrifterna vänder sig till dem som driver skyddat boende. Målet är ett förbättrat stöd och skydd för de som vistas i skyddade boenden. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 juni 2025.

1.3.2 Kommunal och regional nivå

Göteborgs Stads budget. Mål och uppdrag från politiken kopplat till behovsförsörjning inom vuxenområdet inkluderas i kategoristyrningsprocessen.

*Göteborgs Stads plan mot hemlöshet 2025–2026*⁴. Den övergripande målsättningen är att minska antalet vuxna och barn som befinner sig i hemlöshet i Göteborg och på sikt att hemlösheten ska upphöra. Det sker genom flera insatser som ska motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden såsom förebyggande och uppsökande arbete, insatser mot akut hemlöshet och en satsning på metoden Bostad först.

*Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen 2023–2026.*⁵ Handlingsplanen framhåller bland annat insatser som kommunen har rådighet över och som i vissa fall redan pågår. Syftet är att förstärka, utöka och utveckla dessa insatser men också att initiera nya åtgärder. Arbete bedrivs såväl i stadens som i andra aktörers regi, samt i samverkan mellan staden och andra aktörer. För att målet

² [Nationell hemlöshetsstrategi ska motverka hemlöshet - Regeringen.se](#)

³ [Nya föreskrifter och allmänna råd om skyddat boende – Meddelandeblad - Socialstyrelsen](#)

⁴ [Hemlöshetsplan - Göteborgs Stad](#)

⁵ [Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen](#)

ska kunna nås inom utsatt tid krävs en fungerande samverkan mellan stadens förvaltningar och bolag och mellan staden och andra aktörer.

*Göteborgs Stads plan för arbete mot våld i nära relationer 2024–2027.*⁶ Planen innehåller flera mål och aktiviteter med koppling till behovsförsörjning inom vuxenområdet, exempelvis att säkerställa att behovet av skyddsplaceringar och långsiktiga boendelösningar kan mötas.

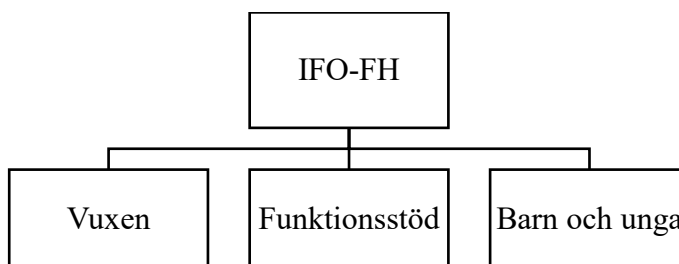
*Överenskommelse om samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol och droger och spel om pengar*⁷. Överenskommelsen ska stärka samverkan mellan staden och Västra Götalandsregionen för att bättre tillgodose behovet av vård, stöd och behandling för målgrupperna. Den behandlar även hur uppföljning och utvärdering ska bedrivas samt hur tvister ska lösas.

2 Kategoridefinition

Definitionen av en inköpskategori är en samling likartade produkter och tjänster som köps på en likartad leverantörsmarknad.

I Göteborg Stads kategoriträd för inköp, inom kategoriklass ”Individ- och familjeomsorg samt funktionshinder (IFO-FH)” återfinns kategoriområde vuxen som består av insatser för vuxna och familjer inom hemlöshet, skadligt bruk och beroende, samsjuklighet, våld i nära relation och kriminalitet. Kategoriområdet innehåller insatser både med och utan individuell behovsprövning.

Inom IFO-FH finns även kategoriplaner framtagna för område barn och unga samt funktionsstöd.

Inom kategoristyrningsmodellen kan nya insatser tillkomma eller utgå. I nuläget ingår följande insatser i vuxenområdet indelade i tre områden:

- Insatser utan behovsprövning (IUB)
- Öppenvård
- Insatser för heldygnsplacering
 - Socialt boende med stöd
 - Bostad först
 - Kommunalt kontrakt

⁶ [Göteborgs Stad](#)

⁷ [ÖK Psykiatri Missbruk 2017 beslut](#)

- Nödboende samt nödbistånd för boende
- Skyddat boende
- Behandling (HVB, SIS, familjehem)
- Arbetskooperativ
- Korttidsboende

Stödboende är en insats som ingår i området barn och unga och är därför inte inkluderat i den här kategoriplanen. Värt att nämna är att stödboende är en insats som även enheterna för unga vuxna använder sig av för brukare som är 18 till 20 år.

2.1 Arbete med kategoriplan

Arbetet med kategoristyrning inom vuxenområdet påbörjades i juni 2022 och den första kategoriplanen antogs i mars 2023 av kategorirådet. Innan dess fanns en kategoriplan för socialt boende med stöd. Kategoriplan vuxen har tagits fram av ett tvärprofessionellt kategoriteam bestående av funktioner som avdelningschefer inom myndighet och utförarverksamhet, chefer inom stadengemensamma resurser, strategisk inköpare och ekonomichefer. Arbetet leds av en kategoriledare/utvecklingsledare anställd på Spink. Kategorirådet är beslutsfattare i kategoristyrningsmodellen och består av de fyra direktörerna för socialförvaltningarna, avdelningschef Spink samt avdelningschef inköps- och upphandlingsförvaltningen.

Kategoriplanen följs upp i kategoriteamet fyra gånger per år och uppföljning i kategorirådet sker två gånger per år.

Den första kategoriplanen upprättades när socialförvaltningarna var relativt nya efter omorganisationen 2021 och då det fortfarande saknades etablerade strukturer för omhändertagande av förvaltningsgemensamma utvecklingsfrågor. Därav kom den första kategoriplanen att, utöver inköps- och behovsförsörjningsfrågor, även omfatta ett antal verksamhetsutvecklingsfrågor som inte omhändertagits på annat sätt. Den första handlingsplanen innehöll tre mål, 13 strategier och 45 aktiviteter. Två tredjedelar av aktiviteterna har nu avslutats. En aktivitet har bedömts vara klar när det finns en struktur för fortsatt hantering och uppföljning i ordinarie verksamhet alternativt när den är genomförd. Återstående aktiviteter har flyttats med till denna handlingsplan, vissa efter viss omformulering/uppdatering.

Kategoriplanen har bidragit till att identifiera stadens gemensamma utvecklingsbehov, gett riktning för det gemensamma arbetet och skapat en strukturerad grund för ansvarstagande och uppföljning. Kategoriarbete har även bidragit till en förbättrad styrning av boenden i egen regi, en ökad andel brukare med bostad först och en ökad följsamhet till stadens inköpsprocess genom framtagande och implementering av gemensamma beställningsrutiner kopplat till köpt vård och boende.

Under våren 2026 har en revidering av kategoriplanen genomförts. Detta då en majoritet av aktiviteterna i handlingsplanen avslutats och det bedömdes

föreligga ett behov av att uppdatera nulägesanalysen utifrån aktuella nyckeltal samt uppdatera handlingsplanen.

Utgångspunkter i revideringen har varit:

- Öka fokus på behovsförsörjning och inköp
- Inte innehålla strategier eller aktiviteter som omhändertas på annat sätt i organisationen
- Inkludera alla insatser inom vuxenområdet som handläggs av socialförvaltningarna samt insatser utan behovsprövning för vuxna

3 Nulägesanalys

Avsnitten innehåller en nulägesanalys av vuxenområdet utifrån bland annat beställare/köpare, nationella jämförelser, kostnader, antal verkställda dygn, antal personer och leverantörsmarknaden. Nulägesanalysen ligger till grund för handlingsplanen som presenteras i nästa avsnitt.

3.1 Beställare/köpare

I Göteborgs Stad är socialtjänstens individ- och familjeomsorg organiserad i fyra socialförvaltningar; Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst. De fyra förvaltningarna har en gemensam basstruktur, med avdelningarna barn och unga, vuxen och försörjningsstöd samt stadsområde, välfärd och fritid. Utöver denna basstruktur har enskilda förvaltningar anpassat organisationen med kompletterande avdelningar och enheter.

Aktuella beställare/köpare för insatserna inom vuxenområdet är myndighetsenheterna vuxen, etableringsenheten och socialjouren, vilka består av ungefär 20 enhetschefer, cirka 40 1:e socialsekreterare och drygt 200 socialsekreterare. Utöver myndighetsenheterna är även placeringshandläggare på Spink, lokala inköpsamordnare (Link), socialadministratörer, ekonomer och utförare i egen regi involverade och berörda av placerings- och inköpsprocessen.

Vissa insatser inom vuxenområdet används även av förvaltningen för funktionsstöd. Det gäller korttidsboende och socialt boende med stöd samt bostad först. Kategoriplanen fokuserar dock på socialförvaltningarnas behov på området där inget annat anges.

Link-nätverket påbörjade under hösten 2023 arbetet med kategoriplansaktiviteten *”Ta fram gemensamma beställningsrutiner”* på uppdrag av ekonomichefsnätverket. Arbetet inleddes med en nulägeskartläggning och framtagande av aktiviteter till en handlingsplan. Kartläggningen visade bland annat behov av att öka kunskapsnivån kring inköp bland socialsekreterare, öka följsamhet till prioriteringsordning av regier, införa anbudsförfarande vid direktupphandling, öka synpunktsinflödet samt införa digital signering av placeringsavtal. Aktiviteterna i handlingsplanen handlar

bland annat om samverkan mellan Spink och Link, förändringar i Spinks arbetssätt och införande av stickprov i förvaltningarna samt ett test att införa digital signering. Samtliga aktiviteter i handlingsplanen är genomförda och nytt arbetssätt är implementerat i ordinarie verksamhet.

Under 2023 påbörjades utvecklingen av ett regiongemensamt IT stöd för placering och leverantörsuppföljning, PRIIS (Placering, register, inköp i samverkan), under ledning av Göteborgs Regionen. Den 30 mars 2026 var systemet klart och infördes i sin helhet för samtliga användare. Systemet ersätter tidigare handläggargstöd/mina ärenden och Spinks utförrregister och förväntas, genom ökad automatisering, minska administration och ge en ökad effektivitet i placeringsprocessen. Vidare är systemet byggt utifrån stadens inköpsprocess och styr genom sin uppbyggnad mot en hög följsamhet till processen. Systemet ger även ökade möjligheter att följa upp följsamheten till processen och att åtgärda eventuella avvikelser. Det är viktigt att implementeringen av systemet följs upp löpande och att systemet fortsätter att utvecklas för att ge ett så gott stöd som möjligt i inköpsprocessen.

Sedan 1 januari 2026 har socialförvaltningarna tillgång till ULA, ett nytt stadengemensamt IT stöd för upphandling, leverantörs- och avtalsuppföljning. Våren 2026 genomförs ett pilotprojekt i socialförvaltning Sydväst där förvaltningen använder ULA för att registrera och signera sina placeringsavtal (ramavtal och direktupphandling). Projektet utvärderas i juni 2026 och därefter fattas beslut om när systemet ska införas i resterande förvaltningar. Så här långt visar piloten på positiva erfarenheter av systemet men att det kvarstår ett antal anpassningar som behöver göras innan ett breddinförande. Detta för att öka användbarheten av systemet för socialförvaltningarna. Dessa justeringar ska vara klara innan sommaren. Inköps- och upphandlingsförvaltningen ansvarar för att justeringarna genomförs.

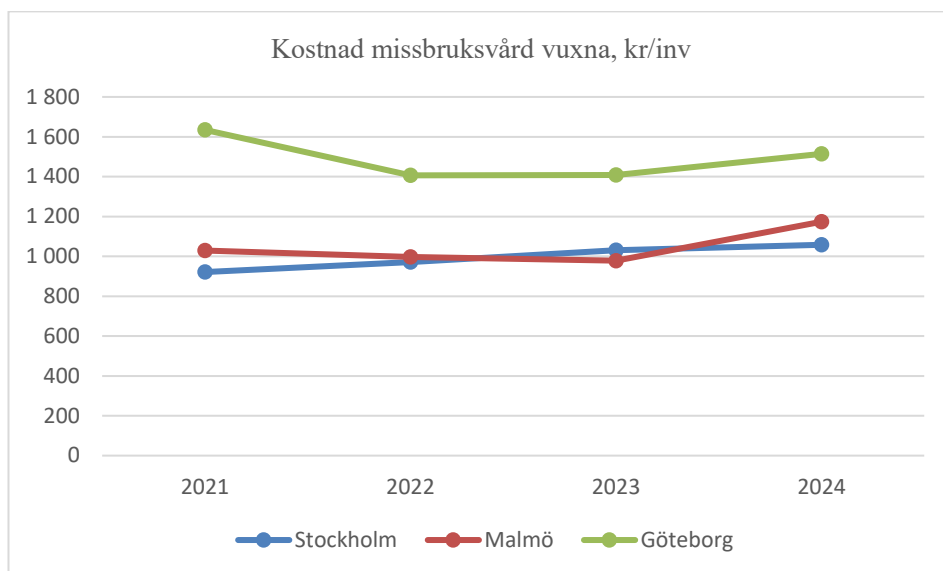
3.2 Nationella jämförelser

Avsnittet innehåller jämförelser mellan Göteborg och andra storstadsregioner när det gäller läkemedels- och narkotikaförgiftningar, hemlöshet, LVM-vård och kostnader för vuxenvård inom socialtjänst. I skrivande stund finns inte några uppgifter för 2025 tillgängliga. Jämförelserna i avsnittet är därav baserade på uppgifter till och med 2024.

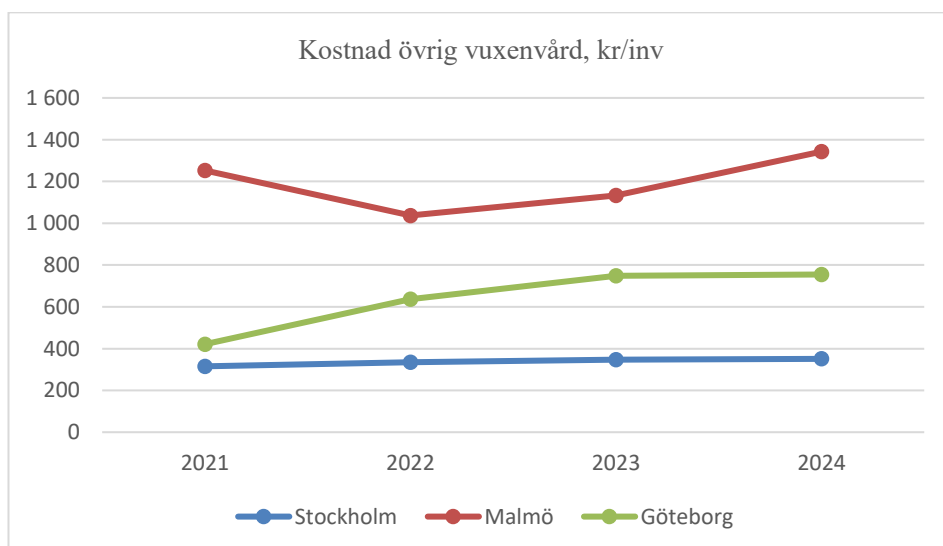
Sammanfattningsvis för 2024 har Göteborg högst kostnad för missbruksvård per invånare och Malmö högst kostnad för övrig vuxenvård. Hemlösheten är ungefär densamma i Malmö och Göteborg men lägre i Stockholm. Västra Götalandsregionen har högst dödlighet i läkemedels- och narkotikaförgiftningar. Göteborg har flest personer per invånare i LVM-vård och boendeinsatser. Öppenvården är på ungefär samma nivå i Göteborg och Malmö men lägre i Stockholm.

3.2.1 Kostnad missbruksvård och övrig vuxenvård

I jämförelse mellan Göteborg, Malmö och Stockholm har Göteborg högst kostnad per invånare för missbruksvård. I Göteborg har kostnaden för missbruksvård minskat per invånare mellan 2021 och 2023 och därefter en viss uppgång till 2024. Stockholm har ökat sin kostnad mellan åren och Malmö har ungefär samma utveckling som Göteborg.

När det gäller övrig vuxenvård har Malmö högst kostnad per invånare i jämförelse mellan de tre storstäderna. Göteborg har haft en ökning från 2021 till 2023, därefter ungefär samma kostnad 2024. Stockholm har haft ungefär samma kostnad alla jämförelseåren och Malmö har haft en uppåtgående trend från 2022.

Källa: Kolada⁸

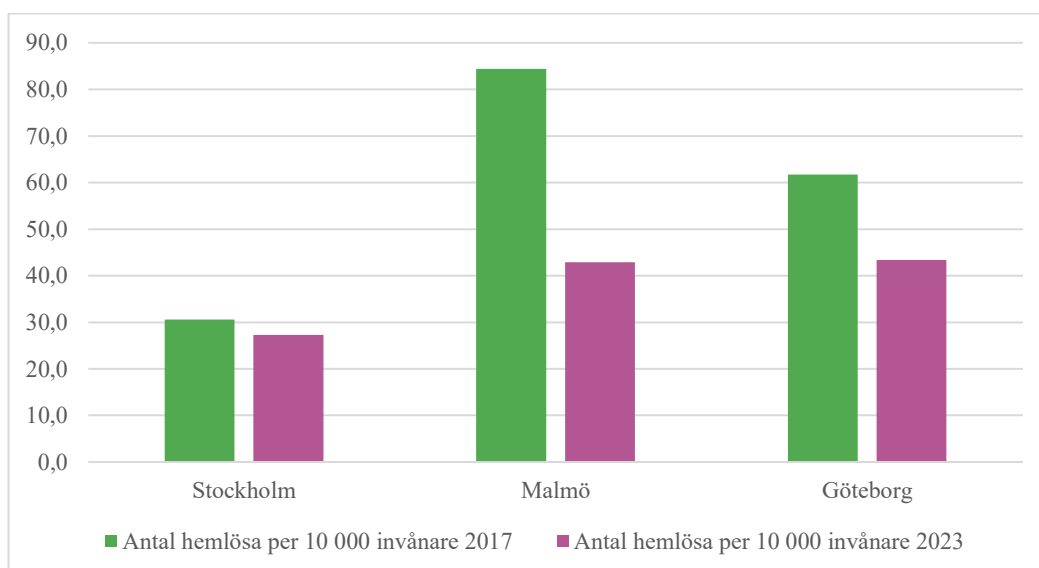
⁸ [Fri sökning - Kolada](#)

3.2.2 Hemlöshet

Socialstyrelsen genomförde 2023 den senaste nationella kartläggningen av hemlöshet. Kartläggningen fokuserade på personer i hemlöshet i behov av socialtjänst.

Hemlösheten är mer utbredd i Sveriges största städer och kommuner. Nästan två av tre hemlösa personer i kartläggningen vistades i landets 34 kommuner som har fler än 70 000 invånare. Där bodde 51 procent av landets befolkning i slutet av 2022. I de fyra storstäderna fanns 31 procent av alla personerna i hemlöshet som kartlagt 2023, medan knappt 21 procent av landets befolkning bodde där.

Samtidigt har antalet inrapporterade personer i hemlöshet minskat både i Malmö och Göteborg 2023, jämfört med 2017. Det gäller främst personer som har långsiktiga boendelösningar och personer som var i akut hemlöshet. 2023 var antal hemlösa per 10 000 invånare ungefär lika många i Malmö och Göteborg och färre i Stockholm.

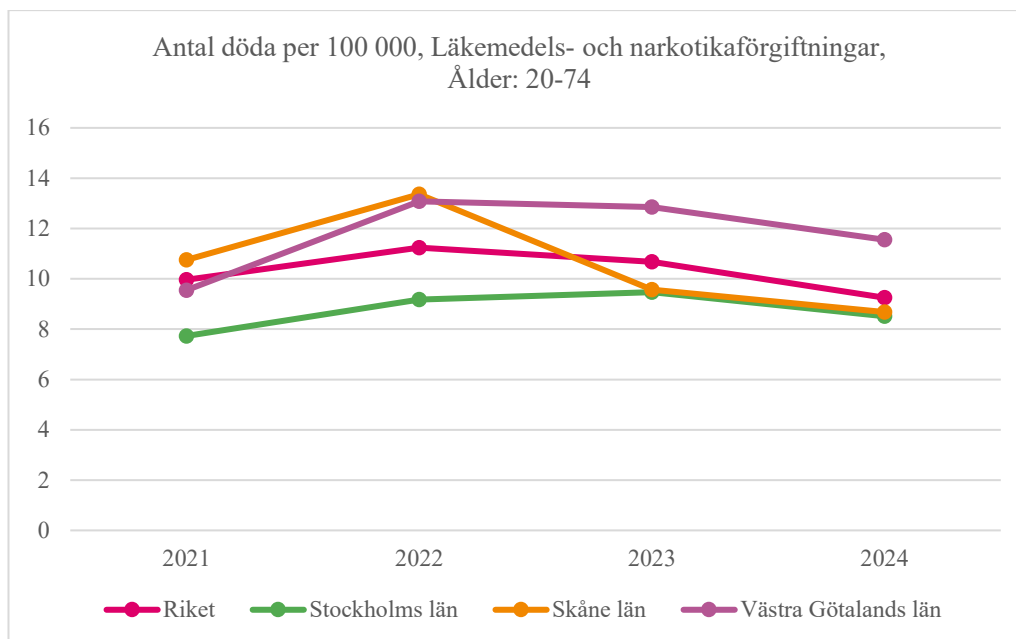
Källa: Socialstyrelsen⁹

För utvecklingen av personer i hemlöshet i Göteborg, se avsnitt 3.4.4.

3.2.3 Läkemedels- och narkotikaförgiftningar

Västra Götalands län har 2024 en högre dödlighet i läkemedels- och narkotikaförgiftningar jämfört med Stockholms län, Skånes län och riket som helhet. Diagrammet nedan visar utvecklingen från 2021 till 2024 för antal döda per 100 000 för åldern 20-74 år. Viss minskning av dödlighet har skett mellan 2023 och 2024 för riket som helhet och för Västra Götalands, Skånes och Stockholms län.

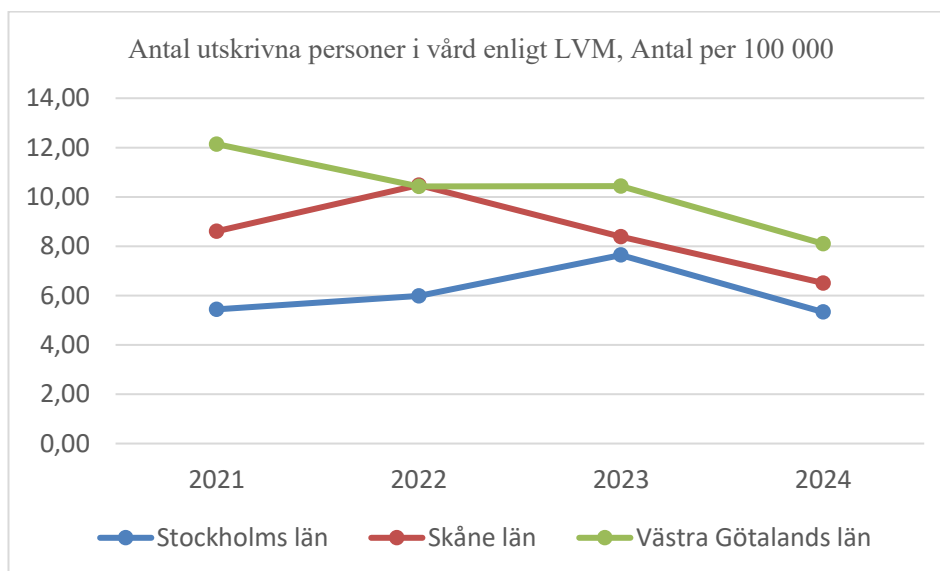
⁹ [Kartläggning av hemlösheten 2023](#)

Källa: Socialstyrelsen¹⁰

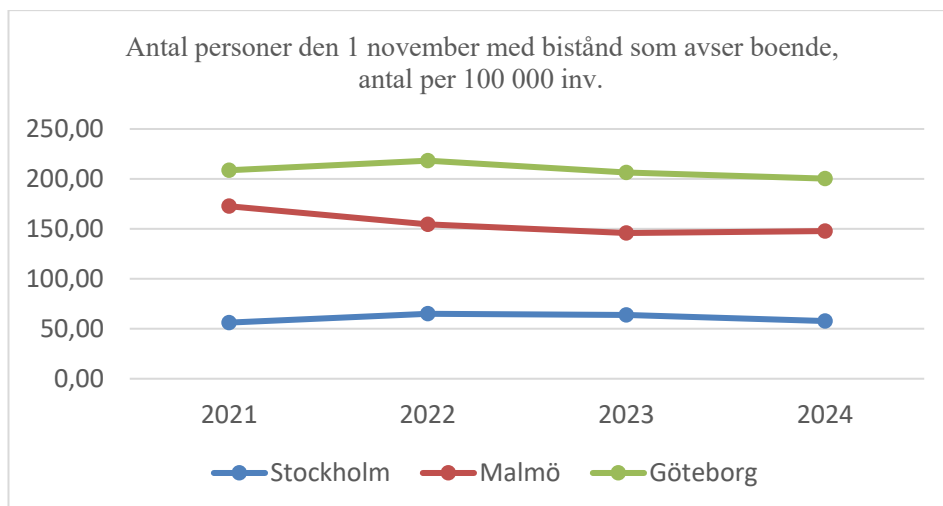
3.2.4 LVM-vård, boende och öppenvård

När det gäller LVM-vården har en minskning skett mellan 2023 och 2024 för alla tre storstadsregioner. Västra Götalands län har dock högst antal i vård enligt LVM per 100 000 invånare.

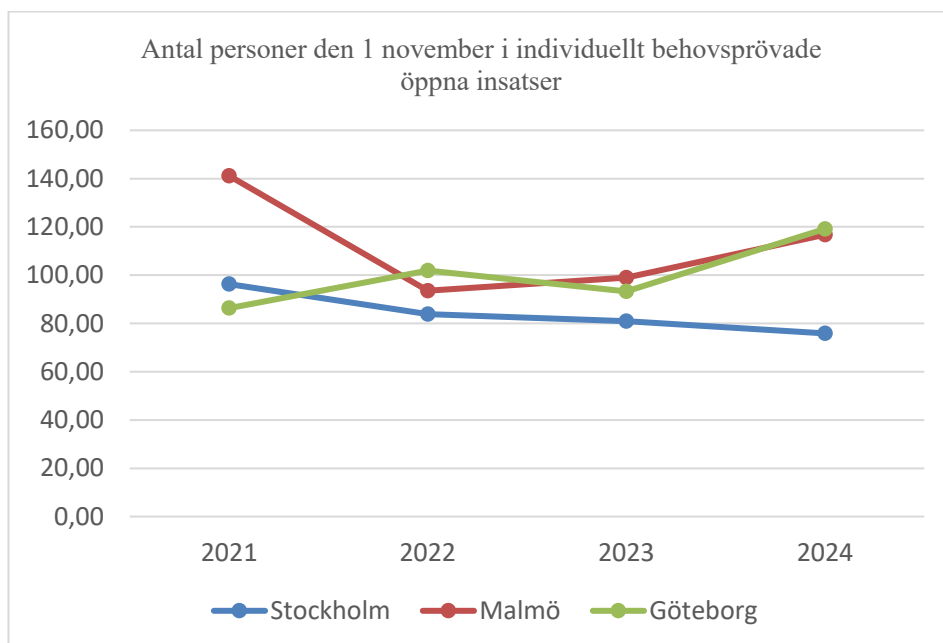

I Göteborg hade 200 personer per 100 000 invånare insats som avsåg boende den 1 november 2024. I Malmö handlade det om 150 personer och i Stockholm knappt 60 personer per 100 000 invånare.

¹⁰ [Statistikdatabaser - Dödsorsaksstatistik - Resultat](#)

I Göteborg hade 120 personer per 100 000 invånare insats som avsåg öppenvård den 1 november 2024, ungefär lika många som i Malmö. I Stockholm handlade det om 75 personer per 100 000 invånare.

3.3 Kostnader

Kostnaderna som redovisas i avsnittet avser egenregins driftkostnader samt köp från extern regi. Sammanställning är baserad på underlag från socialförvaltningarnas ekonomicontrollers avseende produktionskostnaden för egen regi samt kostnader bokförda på konto 4630 köp av huvudverksamhet och konto 4511 föreningsbidrag. Föreningsbidragen avser verksamhet kopplad till insatser utan individuell behovsprövning för barn och unga samt vuxna. Redovisningen avser, när inget annat anges, bruttokostnader inklusive OH samt omfattar endast socialförvaltningarnas kostnader när inte annat anges.

3.3.1 Kostnader för insatser utan behovsprövning (IUB)

Egen regi

I egen regi bedrivs flera stadengemensamma verksamheter som är placerade organisatoriskt inom socialförvaltning Sydväst och Centrum. Rådgivning, stöd i grupp samt individuellt stöd genomförs även inom respektive stadsområde.

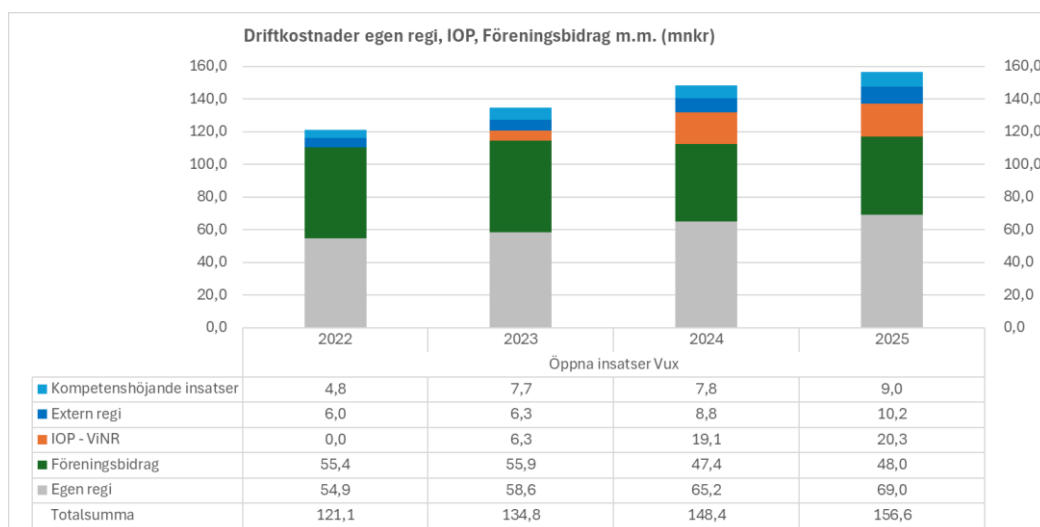
Stöd till civilsamhället och idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Göteborgs Stad delar årligen ut ekonomiskt stöd till civilsamhället för verksamheter som direkt eller indirekt arbetar med målgrupper inom vuxenområdet. Dessa verksamhetsbidrag har bland annat betalats ut till målgrupperna våld i nära relation, skadligt bruk/beroende, arbetsintegration och brottsoffer. Observera att målgrupp ”barn och unga” har exkluderats från redovisningen.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av kostnaderna för insatser utan individuell behovsprövning (IUB) inom vuxenområdet under åren 2022 till 2025. Kostnaderna är uppdelade på egen regi, extern regi, kompetenshöjande insatser, föreningsbidrag samt IOP Våld i nära relationer (ViNR).

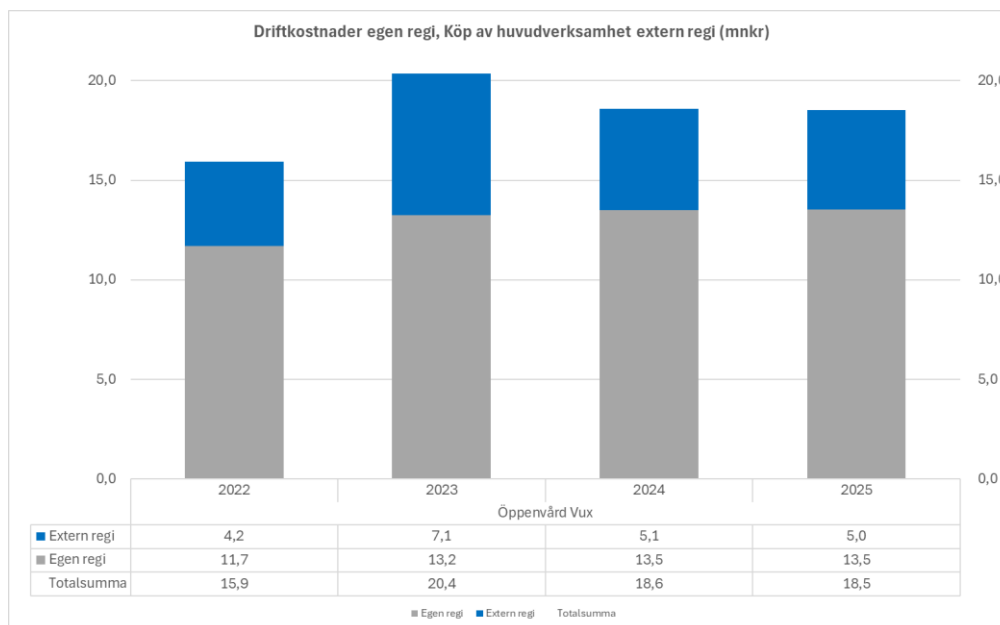
Totalkostnaden för IUB har ökat från cirka 121 till 157 mnkr mellan 2022 och 2025, vilket motsvarar en ökning på cirka 29 procent (35 mnkr). Från 2022 till 2025 har föreningsbidragen minskat med 13 procent (7 mnkr) men från 2024 till 2025 ökade föreningsbidragen med cirka 1,4 procent från 47 mnkr till 48 mnkr.

Kostnaderna för IOP ViNR har ökat med cirka 220 procent under samma period, från 6 mnkr till 20 mnkr kronor. Extern regi ökade med cirka 71 procent från 6 mnkr till 10 mnkr. Kostnaderna för egen regi har ökat med cirka 26 procent från cirka 55 mnkr till 69 mnkr kronor och utgör genomgående den största delen av kostnaderna, 44 procent under 2025. Kompetenshöjande insatser är minst i andel med en ökning på cirka 88 procent, cirka 4 mnkr.

3.3.2 Kostnader för öppenvård

I diagrammet nedan visas kostnadsutvecklingen för öppenvård 2022 till 2025. Kostnaderna ökade mellan 2022 och 2023 för att därefter minska 2024. Mellan 2024 och 2025 ligger kostnaderna på i princip samma nivå, cirka 18 mnkr. Egen regi står för 73 procent av kostnaden.

3.3.3 Kostnader för insatser med heldygnsplacering

I avsnittet redovisas produktionskostnader för egen regi och externa kostnader för insatser som myndighetsutövande socialtjänst i socialförvaltningarna har fakturerats för från 2022 till 2025. Underlaget omfattar dels kostnader för köp av huvudverksamhet (konto 4630), dels produktionskostnader för insatser i egen regi baserade på uppgifter från förvaltningarnas ekonomicontrollers. Redovisningen inkluderar insatserna socialt boende med stöd, skyddat boende, korttidsboende, behandling (HVB/SIS/familjehem), bostad först samt nödboende. Kostnaderna avser både egen och extern regi.

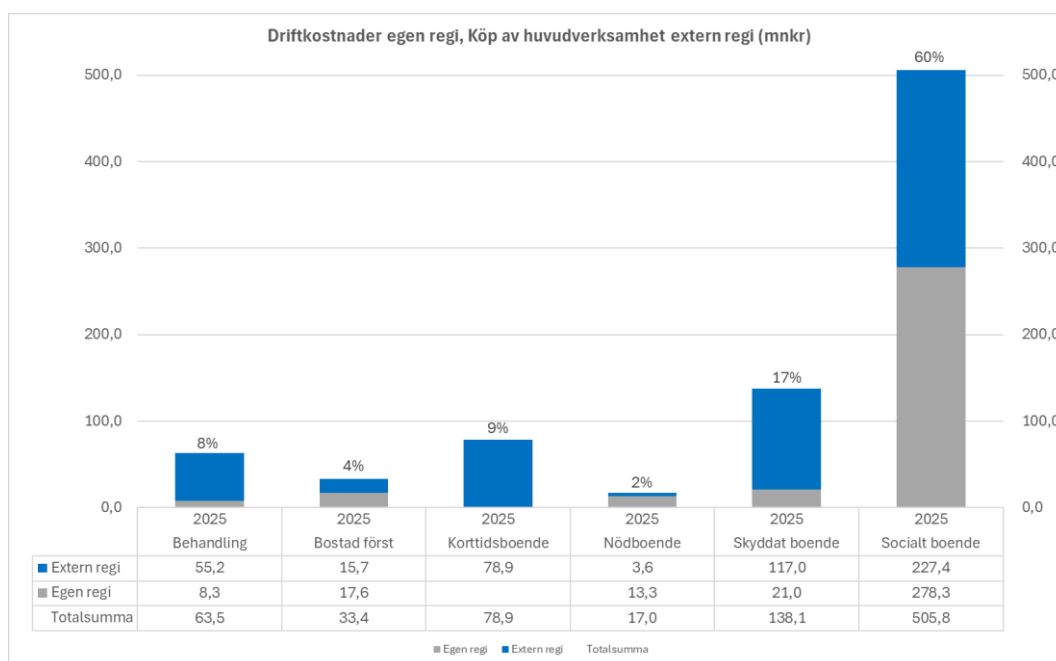
Socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd har tagit fram rutiner för att dela på kostnader vid gränssnittsärenden. Det innebär att en viss del av de kostnader som redovisas i avsnittet kan socialförvaltningarna ha fått kompensation för från förvaltningen för funktionsstöd och vice versa. Bedömningen är dock att det rör sig om ett relativt litet antal ärenden och att det därav endast marginellt påverkar statistiken, men det finns behov av att följa utvecklingen framöver.

Kostnader som uppstår vid placeringar via ramavtal regleras med omsorgsprisindex (OPI), där ramavtalspriserna justeras en gång per år. Det ger förutsägbarhet över tid, men prisförändringar slår igenom först vid nästa årliga justering. OPI publiceras i december månad för nästkommande år. Vid nya

upphandlingar påverkas kostnadsnivån i högre grad direkt av leverantörernas aktuella prissättning och marknadsläge.

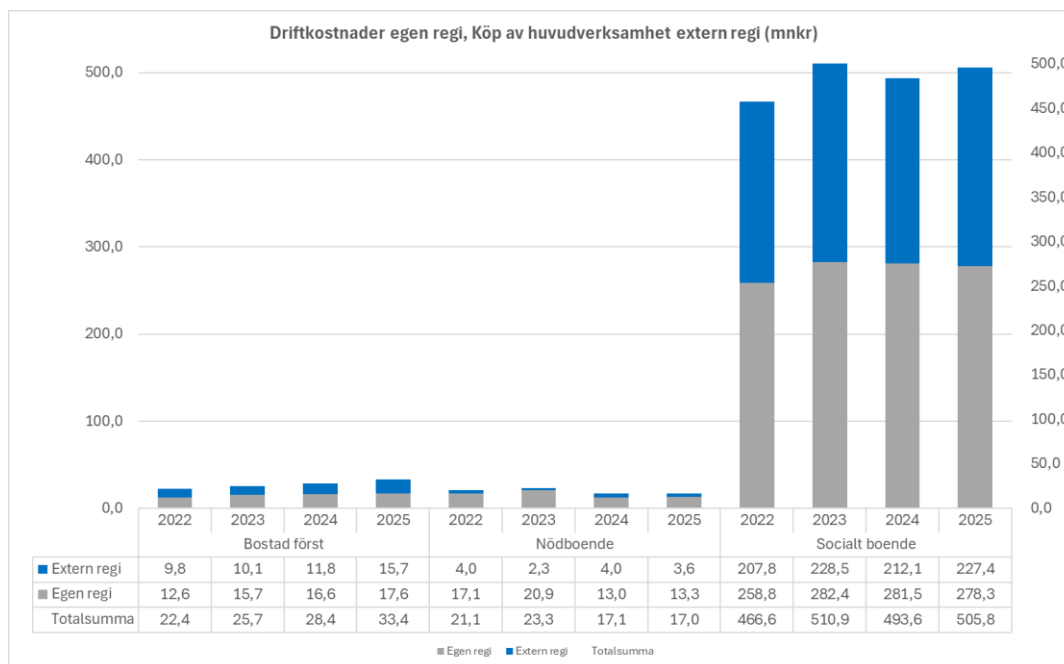
År	OPI
2022	1,9 %
2023	4,6 %
2024	5,0 %
2025	3,6 %

Diagrammet nedan visar procentuell fördelning av produktionskostnaden och kostnader för alla fakturerade externa köp av insatser med heldygnsplacering inom vuxenområdet, sammanlagt 837 miljoner kronor för 2025 för de fyra socialförvaltningarna.

Socialt boende med stöd är den största kostnadsposten med 60 procent (505,8 mnkr), följt av skyddat boende med 17 procent (138,1 mnkr). Därefter kommer korttidsboende som står för 9 procent (78,9 mnkr). Behandling (HVB, SIS, familjehem) står för 8 procent (63,5 mnkr), bostad först för 4 procent (33,4 mnkr) och slutligen nödboende för 2 procent (17 mnkr).

Diagrammet nedan visar utvecklingen för insatserna inom hemlöshet, det vill säga socialt boende med stöd, bostad först och nödboende, mellan 2022 och 2025 angivna i tusen kronor. Varje års stapel är även uppdelad i egen regi och extern regi.

Socialt boende med stöd

Socialförvaltningarnas kostnader för korttidsboende är inkluderade i socialt boende med stöd under 2022 och 2023. Från 2024 är det möjligt att särredovisa korttidsboende (se diagram längre fram). Kostnadsutvecklingen inom socialt boende med stöd är därför svår att fastställa, men bedöms vara ökande för socialförvaltningarna mellan jämförelseåren. Fördelningen mellan regiformerna är ökande för egen regi mellan åren, från 46 procent 2022 till 56 procent 2026. Detta kan dock förklaras med kostnaderna för korttidsboende och behöver följas ytterligare för att säkerställa utvecklingen.

För de fyra socialförvaltningarna ökade kostnaderna för socialt boende med stöd i extern regi från cirka 212 mnkr 2024 till 227,5 mnkr 2025. Det motsvarar en ökning med cirka 15,5 mnkr. För förvaltningen för funktionsstöd ökade kostnaderna för externa köp med cirka 4,5 mnkr från 35,3 mnkr 2024 till 39,8 mnkr 2025.

Kostnadsökningen för insatsen förklaras framför allt av en tydlig prisökning i samband med nytt ramavtal för socialt boende med stöd från 1 april 2025 vilket inneburit höjda dygnspriser. Medelprisökningen för akutboende var 25 procent på ramavtal och elva procent i egen regi. Medelprisökningen för kollektivt boende var åtta procent på ramavtal och sex procent i egen regi. Den största medelprisökningen är inom lägenhetsboende på ramavtal med en ökning på 39 procent. Lägenhetsboende i egen regi ökade med tre procent för samma period. Beräkningarna är medelpris för alla avtal/verksamheter (och i förekommande fall stödnivåer) och tar inte hänsyn till hur många platser verksamheterna har.

Tabellen visar medelpris per delområde och regiform 2026.

Delområde	Egen regi	Ramavtal
Akutboende	2 739 kr	1 780 kr
Kollektivt boende	2 033 kr	1 811 kr
Förstärkt kollektivt boende	3 204 kr	3 995 kr
Lägenhetsboende	722 kr	1 202 kr

Bostad först

Kostnaderna för bostad först har ökat successivt under jämförelseåren, i takt med att fler lägenheter har tilldelats insatsen. Detta är en önskvärd utveckling utifrån evidens samt nationell och lokal styrning om att öka bostad först.

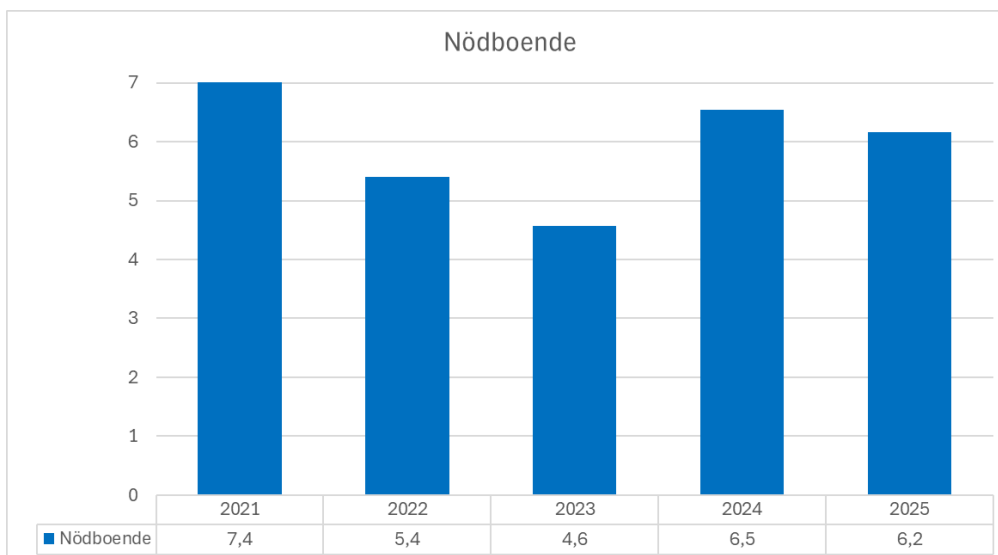
Från 1 april 2025 finns ett nytt ramavtal för stödinsats bostad först och det beslutades att hälften av nya ärenden under ramavtalsperioden ska tilldelas utförare med ramavtal och hälften ska tilldelas i egen regi. En indikation på att det tagna beslutet efterlevs är att kostnaderna under 2024 fördelades med 58 procent i egen regi och 42 procent i extern regi, medan kostnaderna under 2025 fördelades med 53 procent i egen regi och 47 procent extern regi.

Den ökade kostnaden för insatsen förklaras i huvudsak av en ökad volym men även av en viss prisökning i samband med nytt ramavtal. Dygnspriset för fas 2 (stöd under tid med andrahandskontrakt) har i snitt ökat med 4 procent (22 kronor).

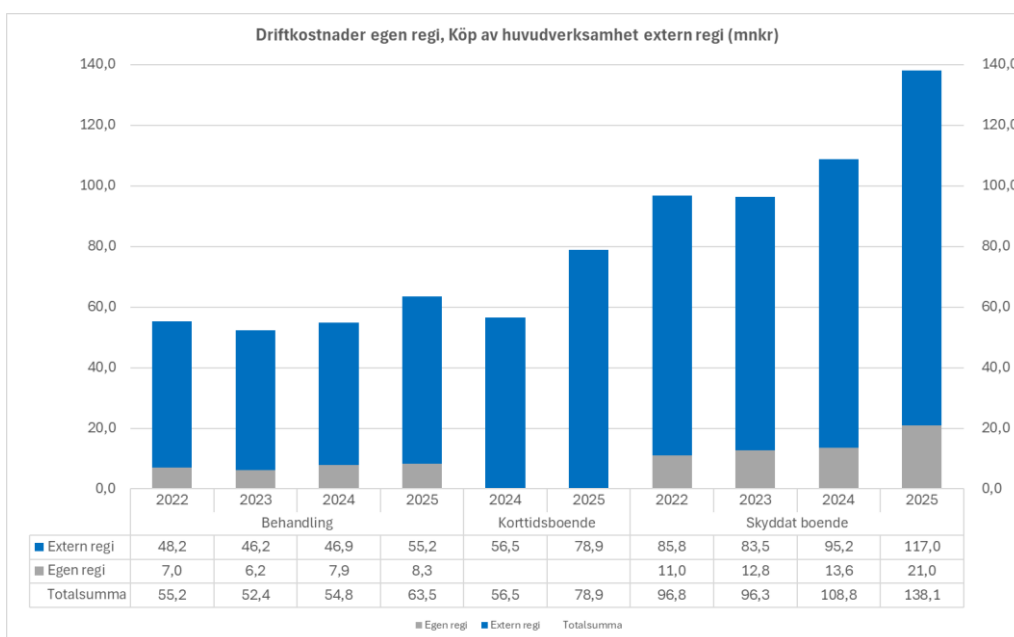
Nödboende

Kostnaderna för nödboende är något nedåtgående mellan jämförelseåren. Dessa kostnader avser när en person eller ett hushåll blir placerad på ett nödboende. 2022 var kostnaderna 21,5 miljoner och 2025 17 miljoner. Fördelningen mellan egen regi och extern regi har förändrats mellan åren. 2025 står egen regi för 79 procent jämfört med 81 procent 2022 och som högst 90 procent under 2023. Bland annat har det varit svårt att verkställa nödboende för större barnfamiljer i egen regi.

Det går även att bevilja nödbistånd till boende i form av utbetalning av pengar som den enskilde får använda till att själva ordna tak över huvudet. I diagrammet nedan redovisas utvecklingen för nödbistånd till boende i tusen kronor. Efter en nedåtgående trend 2021 till 2023 har det skett en ökning med 43 procent (6,5 mnkr) under 2024 jämfört med 2023 (4,6 mnkr). För 2025 minskade utbetalningarna med 6 procent (6,2 mnkr). Justering av schablonersättning genomfördes senast i februari 2023.

Diagrammet nedan visar utvecklingen för återstående insatser, det vill säga skyddat boende, behandling och korttidsboende, mellan 2022 och 2025 angivna i tusen kronor. I behandling ingår HVB för vuxna, LVM-placeringar och familjehemsvård.

Skyddat boende

Kostnaderna för skyddat boende har ökat mellan jämförelseåren, från 96,8 miljoner 2022, till 138 miljoner kronor 2025. Kostnadsutvecklingen mellan 2023 och 2024 bedöms hänga samman med omvärldsfaktorer som gör att fler personer behöver skyddat boende, särskilt kopplat till gängkriminalitet. Det handlar både om avhoppare och anhöriga eller andra externa i behov av skydd

Kostnaden för skyddat boende visar den största ökningen mellan åren av insatserna inom vuxenområdet med 27 procent, från 108,8 till 138,1 mnkr. Fördelningen mellan egen och extern regi har förändrats något mellan åren med en ökning med 2 procent för egen regi (från 13 till 15 procent). I egen regi finns en verksamhet. Från den 1 april 2024 har placerade barn inom skyddat boende egna beslut i verksamhetsstödet Treserva, vilket innebär att antal dygn för 2025 innehåller både barns och vuxnas dygn, men under 2024 var inte alla placerade barns dygn inräknade. Sammanlagt har det skett en ökning av antal placeringsdygn med 52 procent, från 49 500 till 75 000 dygn. Ökningen förklaras till viss del med att inte alla placerade barns dygn registrerades 2024, men också av en större efterfrågan på insatsen. Kostnadsökningen för insatsen förklaras dels av volymökningen, dels av tillkommande kostnad för medplacerade barn och viss prisökning (OPI).

Det som är viktigt att notera för åren 2022 och 2023 är att verkkoden I220 Skyddat boende användes som I220 Övrigt boende vuxna, vilket gör det svårt att analysera vilka kostnader som härrör skyddat boende och vilka kostnader som faller in som socialt boende med stöd för dessa år. Verkkoden I220 skyddat boende ändrades april 2024, vilket gör att det blir tydligare att särskilja kostnaderna. I egen regi finns en utförare av skyddat boende inom våld i nära relation som står för en liten del av de fakturerade kostnaderna. Verksamheten finansieras förutom genom interndebitering i varje enskilt ärende även genom nämndbidrag.

Det är i dagsläget inte möjligt att särskilja kostnaderna mellan målgrupperna våld i nära relation och hedersrelaterat våld, kriminalitet samt övrigt, då de aktuella verkkoderna i ekonomisystemet omfattar samtliga målgrupper. Utifrån inkomna placeringsförfrågningar till Spink under 2025 kan antas att en större andel av kostnaderna härrör från placeringar inom målgruppen våld i nära relationer och hedersrelaterat våld (72 procent av förfrågningarna 2025). 13 procent av förfrågningarna avser placeringar inom målgruppen kriminella avhoppare och 16 procent målgruppen övrigt. Placeringar inom målgruppen kriminella avhoppare är dock generellt dyrare per dygn än placeringar inom målgruppen våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Det talar för att den procentuella andelen av kostnaderna är större än andelen förfrågningar för målgruppen.

Behandlingsinsatser

Kostnadsutvecklingen för behandlingsinsatser (HVB, SIS, familjehem) har varit relativt stabil över perioden, med mindre variationer mellan åren. Kostnaderna uppgick till 55,2 mnkr år 2022, minskade till 46,2 mnkr 2023 och ökade därefter till 46,9 mnkr 2024 samt vidare till 55,2 mnkr 2025. Sammantaget syns en nedgång följt av en återhämtning till ungefär samma nivå som i början av perioden. Under 2025 har den statliga subventionen för placeringar på Statens institutionsstyrelse enligt LVM och LVU tagits bort, vilket skulle kunna förklara kostnadsökningar i extern regi med cirka 8 mnkr från 2024 till 2025.

Kommunalt kontrakt

Från april 2025 har verkkoden I222 Kommunalt kontrakt lagts till vilket gör att förvaltningarna kommer att kunna följa upp kostnader kopplat till insatsen på sikt. Utfallet från april till december 2025 var drygt 596 tkr, varav interna kostnader låg på cirka 240 tkr och externa köp på cirka 356 tkr. Kostnader för extern regi är en osäker post i och med att kostnader kopplade till insatsen enbart bör härröra från kostnader för skadegörelser eller uppsägningshyror som debiteras socialförvaltningarna från exploateringsförvaltningen, samt att det i uppföljningen framkommit felkonterade kostnader från extern regi som i efterhand behövt bokas om av förvaltningarnas ekonomcontrollers. Vid en jämförelse med nedan sammanställning från exploateringsförvaltningen över fakturerade kostnader för kommunala kontrakt blir det tydligt att kostnader som avser kommunala kontrakt inte konteras enhetligt och på avsedd verkkod.

Tabellen nedan redovisar kostnader för kommunala kontrakt per förvaltning under perioden 2023–2025 i tkr. Kostnaderna avser fakturering från exploateringsförvaltningen och omfattar hyror, uppsägningshyror, skadeavgifter samt renoveringar. Socialförvaltning Sydväst står för den klart största kostnadsandelen under samtliga år, med en ökning från 19 352 tkr 2023 till 20 904 tkr 2024 och vidare till 21 275 tkr 2025. Övriga förvaltningar ligger på betydligt lägre nivåer, där Nordost och Centrum visar en minskning mellan 2023 och 2024 följt av en viss ökning 2025, medan Hisingen uppvisar en kontinuerlig ökning över hela perioden. Socialförvaltning Sydvästs kostnader inkluderar utöver kostnader till ordinarie kommunala kontrakt även kostnader kopplade till bostad först och integrerade lägenheter (socialt boende med stöd).

Insats	Förvaltning	2023	2024	2025
Kommunalt kontrakt	SF Nordost	2 858	1 481	2 016
	SF Centrum	1 748	1 225	1 409
	SF Sydväst*	19 352	20 904	21 275
	SF Hisingen	1 982	2 246	2 495

*Inkluderar utöver kostnader kopplade till ordinarie kommunala kontrakt även kostnader kopplade till bostad först och integrerade lägenheter (socialt boende med stöd). Dessa kostnader går inte att särskilja i underlagen från exploateringsförvaltningen.

3.3.4 Kostnad per dygn

2024 hade behandlingsinsats den högsta dygnskostnaden och bostad först den lägsta. Observera att hyreskostnad tillkommer för bostad först och lägenhetsboende inom socialt boende med stöd, vilket inte är inräknat i dygnspriset. En hyra på 6000 kronor per månad innebär 200 kronor per dygn. Beräkning av kostnaden per dygn är genomförd genom att dividera kostnaden för köp av huvudverksamhet med antal verkställda dygn (redovisas i avsnitt 3.5.2) per insats.

Insats	Genomsnitt kostnad per dygn 2025	
Bostad först	442 kr	
Nödboende	867 kr	
Socialt boende med stöd (alla delområden)	1 498 kr	
Korttidsboende	2 969 kr	
Skyddat boende	1 822 kr (inkl. dygn för placerade barn)	3 482 kr (exkl. dygn för placerade barn)
Behandling (HVB, SIS, familjehem)	4 168 kr	

3.3.5 Ny finansieringsmodell för sociala boenden i egen regi

I januari 2026 infördes en ny finansieringsmodell för samtliga boenden i egen regi. Modellen har sin grund i ett uppdrag från kommunfullmäktige 2025 att ta fram en ny finansieringsmodell som innebär ett solidariskt ansvarstagande, minskad administration samt bättre långsiktiga förutsättningar för planering av verkställigheten.

Modellen är framtagen av förvaltningarnas ekonomichefer på uppdrag av förvaltningsdirektörerna och innebär en övergång från interna köp till anslagsfinansiering. Budgeten för boenden i egen regi enligt gällande verkställighetsuppdrag fördelas på placerande förvaltningar med utgångspunkt i antalet nyttjade platser föregående år (januari till september). Enligt övergångsregler i modellen kommer avvikelser mellan fördelning och faktiska placeringar justeras mellan förvaltningar under 2026. Detta kräver gemensam uppföljning av köpmönster/nyttjade platser i relation till budgeterade platser.

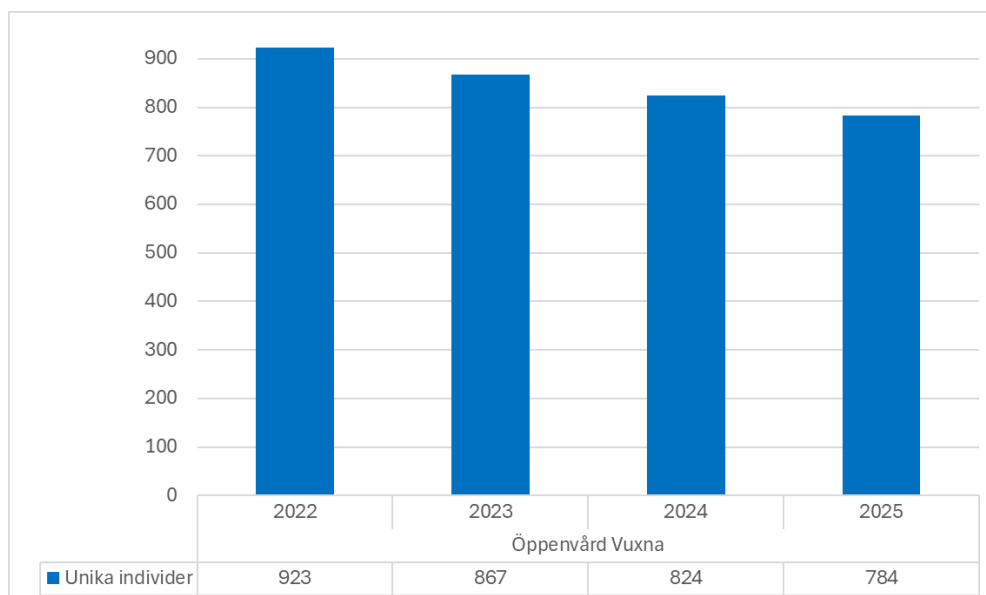
Det finns ett årshjul framtaget för planerings- och uppföljningsstruktur där uppföljning av nyttjade platser i relation till budgeterade platser följs och planering av kommande års verkställighetsuppdrag sker. Berörda avdelningschefer ingår i arbetet som samordnas av avdelningschef ekonomi i socialförvaltning Sydväst och avdelningschef Spink, samlad placerings- och inköpsfunktion.

3.4 Antal personer med insats

Statistiken i avsnittet är hämtad från verksamhetssystemet beslutstöd Treserva och avser de fyra socialförvaltningarna, om det inte uttryckligen står något annat. Data från beslutstödet Treserva uppdateras dagligen och kompletteras då med nya uppgifter som registrerats i systemet. Eftersom Treserva inte läses på samma sätt som ekonomisystem kan vissa förändringar ske i efterhand, vilket innebär att siffror kan avvika något från tidigare rapporterade uppgifter.

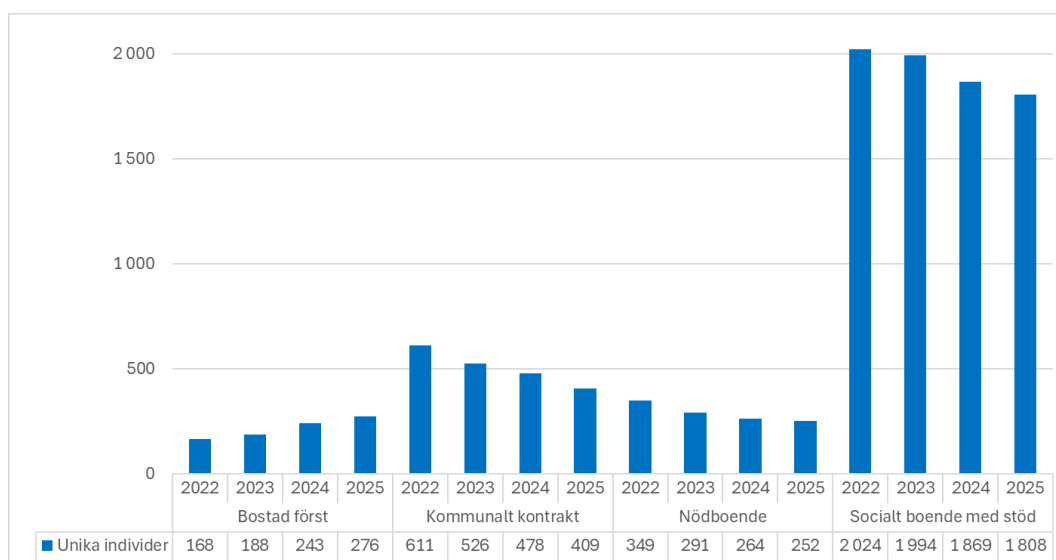
3.4.1 Antal personer som beviljats öppenvård

Under 2025 fick ungefär 780 personer någon gång under året insatsen öppenvård. En minskning av antalet personer med insatsen har skett successivt mellan åren från 2022, då drygt 920 personer beviljades öppenvård.

3.4.2 Antal personer med heldygnsplacering

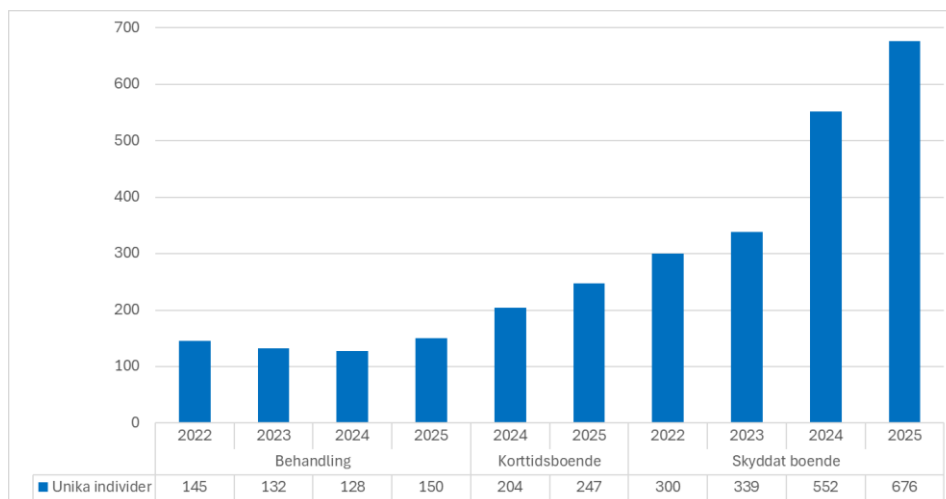
Diagrammet nedan visar utvecklingen av antal personer för insatserna inom hemlöshet (socialt boende med stöd, bostad först, kommunalt kontrakt och nödboende) mellan 2022 och 2025. Värt att notera är att 2022 till 2023 även innehåller personer i korttidsboende (registrerade i socialt boende med stöd) eftersom det inte var möjligt att registrera korttidsboende som separat insats i Treserva. En individ kan under ett år ha varit placerad i olika insatser och förekommer i så fall i flera staplar.

Antal personer i socialt boende med stöd har minskat under perioden, från 2 024 personer 2022 till 1 808 personer 2025. Minskningen kan förklaras av att korttidsboende registrerades som socialt boende med stöd 2022 till 2023. Utvecklingen behöver följas ytterligare för att förstå om det finns fler orsaker till nedgången.

Antal personer/hushåll i kommunalt kontrakt har också minskat under perioden, från 611 personer 2022 till 409 personer 2025. Det samma gäller nödboende som visar en nedgång från 349 hushåll 2022 till 252 hushåll 2025. Bostad först har däremot ökat från 168 personer 2022 till 276 personer 2025, vilket är en önskvärd utveckling utifrån evidens och styrning i staden.

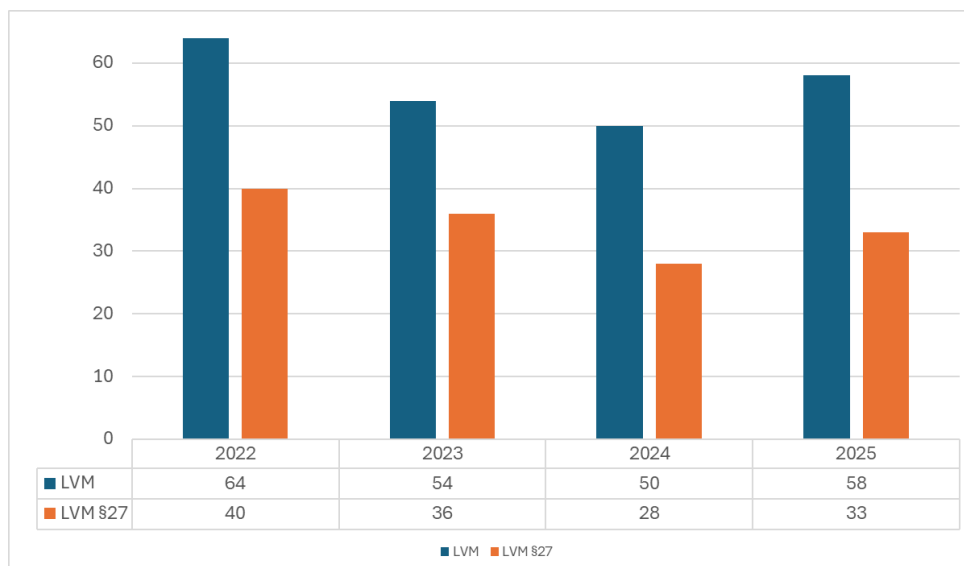
Diagrammet nedan visar utvecklingen för antal vuxna personer för insatserna skyddat boende, behandling (HVB, SIS, familjehem) och korttidsboende mellan 2022 och 2025. Korttidsboende var möjligt att registrera i Treserva först från 2024.

Antal personer inom skyddat boende har ökat successivt mellan åren, från 300 personer 2022 till 676 personer 2025. Behandlingsinsatserna (HVB, SIS, familjehem) har minskat mellan åren från 145 personer 2022 till 128 personer 2024, för att sedan öka till 150 personer 2025. För korttidsboende är det ännu inte möjligt att göra jämförelse mellan flera år. Under 2024 var 204 personer någon gång under året placerade i korttidsboende och under 2025 247 personer.

3.4.3 Antal personer som vårdats enligt LVM

Sedan 2022 har det skett en successiv minskning av antal personer som varit LVM-placerade. Diagrammet nedan visar utvecklingen både för institutionsvård LVM och § 27-placering. 2022 var 64 personer någon gång under året placerade i LVM-hem och 2025 handlade det om 58 personer. När det gäller § 27-placeringar har det minskat från 40 personer 2022 till 33 personer 2025. Observera att en och samma person kan återfinnas i båda staplarna under ett år.

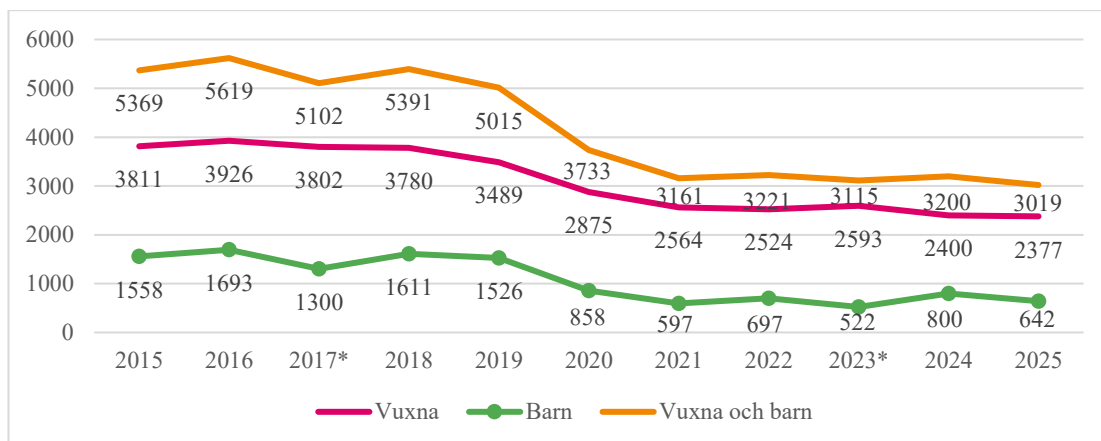

3.4.4 Hemlösa och utestängda från bostadsmarknaden

Göteborgs Stad har sedan 2003 regelbundet kartlagt hushåll som står utanför bostadsmarknaden och som behöver bistånd för att lösa sitt boende. Kartläggningen¹¹ utgår sedan 2015 från Socialstyrelsens definition av hemlöshet, som beskriver fyra situationer som personer kan befinna sig i under en kortare eller längre tid. Kartläggningen genomförs under en vecka i april varje år. Exploateringsförvaltningen ansvarar för kartläggningen och sammanställer resultatet. Socialförvaltningarna, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen identifierar personer och hushåll som ska ingå i kartläggningen samt ansvarar för den information som rapporteras.

Diagrammet nedan visar utvecklingen sedan 2015 när det gäller det totala antalet personer (vuxna och barn) i hemlöshet i Göteborg. Antalet minskade stort de första fem åren men mattades av något från 2021. Kartläggningarna visar en fortsatt minskning av antalet vuxna och barn i hemlöshet, men inte i samma omfattning. 2025 års mätning har det lägst registrerade antalet personer (vuxna och barn) i hemlöshet sedan kartläggningen inleddes.

¹¹ [Kartläggning av hemlöshet - Göteborgs Stad](#)

*2017 och 2023 års uppgifter bygger på den nationella statistiken som tas ut på annat sätt vilket gör att den inte fullt ut är jämförbar med stadens egen kartläggning. Barn avser de som bor tillsammans med förälder som befinner sig i någon av de fyra situationerna enligt Socialstyrelsens definition av hemlöshet.

Under de senaste fem åren, 2020 till 2025 har det skett en minskning av antal personer med 19 procent och under en tioårsperiod med hela 44 procent.

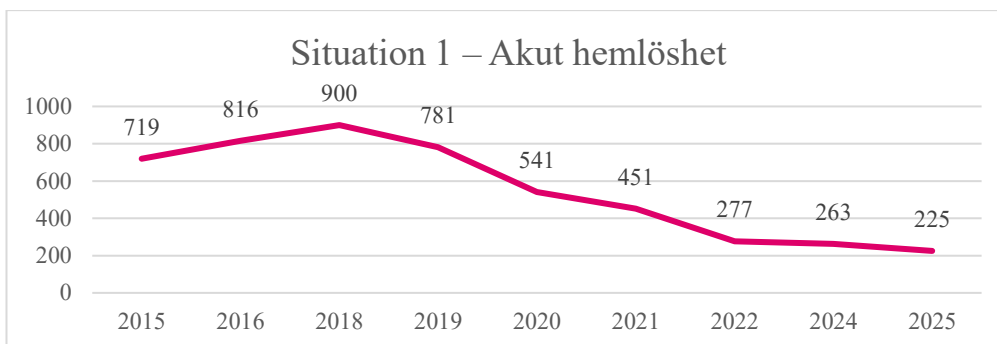
Under en tioårsperiod har andelen hushåll minskat med 34 procent, från 3 321 hushåll 2015 till 2 185 hushåll 2025. Under de senaste fyra åren har det skett en minskning med 9 procent, 220 hushåll. Det sista året har antalet hushåll ökat med 16 och 60 ensamhushåll, se tabell nedan. Antal barnfamiljer minskar däremot med 53 och 158 barn.

Tabell 1 - Övergripande jämförelse mellan åren 2021, 2022 och 2024 samt 2025.

Indikator	2021	2022	2024	2025	Antal (+/-)	Skillnad (%)
Antal hushåll	2 405	2359	2169	2 185	16	1%
Antal vuxna/myrdiga	2 564	2524	2400	2 377	-23	-1%
Antal ensamhushåll	2 073	2 030	1 796	1 856	60	3%
Antal barnfamiljer	282	296	346	293	-53	-15%
Antal barn*	597	697	800	642	-158	-20%

*Barn som bor tillsammans med förälder som befinner sig i någon av situationerna. Tabell över hushållssammansättning i jämförelse med de fyra senaste kartläggningarna i staden. Redovisningen över skillnaden i antal och andel är mellan åren 2024 och 2025. Året 2023 är undantagen i statistiken då nationell kartläggning genomförts som inte är helt jämförbar med stadens.

Hushåll i akut hemlöshet har minskat med 38, 14 procent sedan mätningen i fjol, från 263 till 225 hushåll. Minskningen visar sig både för ensamhushåll och barnfamiljer. Sett över en tioårsperiod har antalet hushåll i akut hemlöshet minskat drastiskt, se diagram nedan. Från högst rapporterade hushåll 2018 med 900 hushåll i akut hemlöshet till årets mätning är skillnaden 675 färre hushåll.

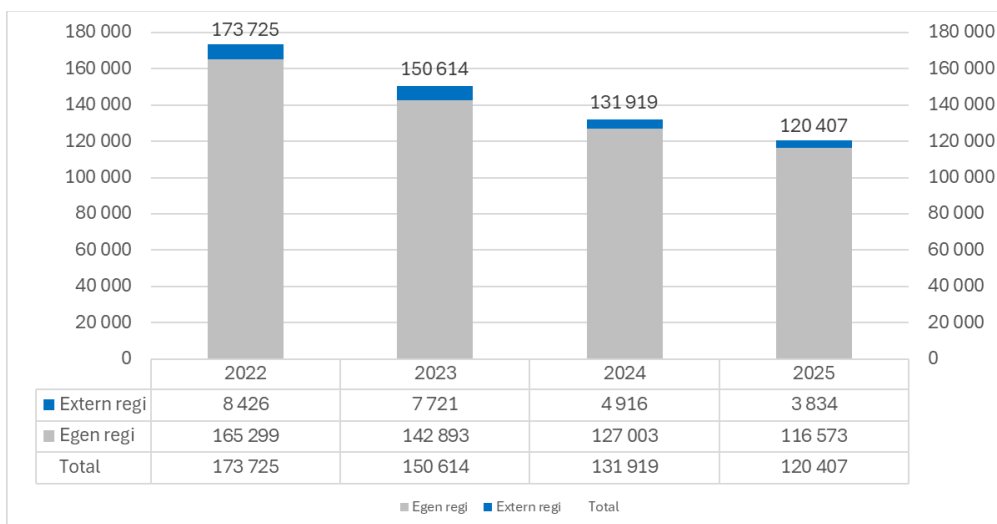

3.5 Antal verkställda placeringsdygn

Statistiken i avsnittet är hämtad från verksamhetssystemet Treserva och avser de fyra socialförvaltningarna, om det inte uttryckligen står något annat. Data från beslutstödet Treserva uppdateras dagligen och kompletteras då med nya uppgifter som registrerats i systemet. Eftersom Treserva inte låses på samma sätt som ekonomisystem kan vissa förändringar ske i efterhand, vilket innebär att siffror kan avvika något från tidigare rapporterade uppgifter.

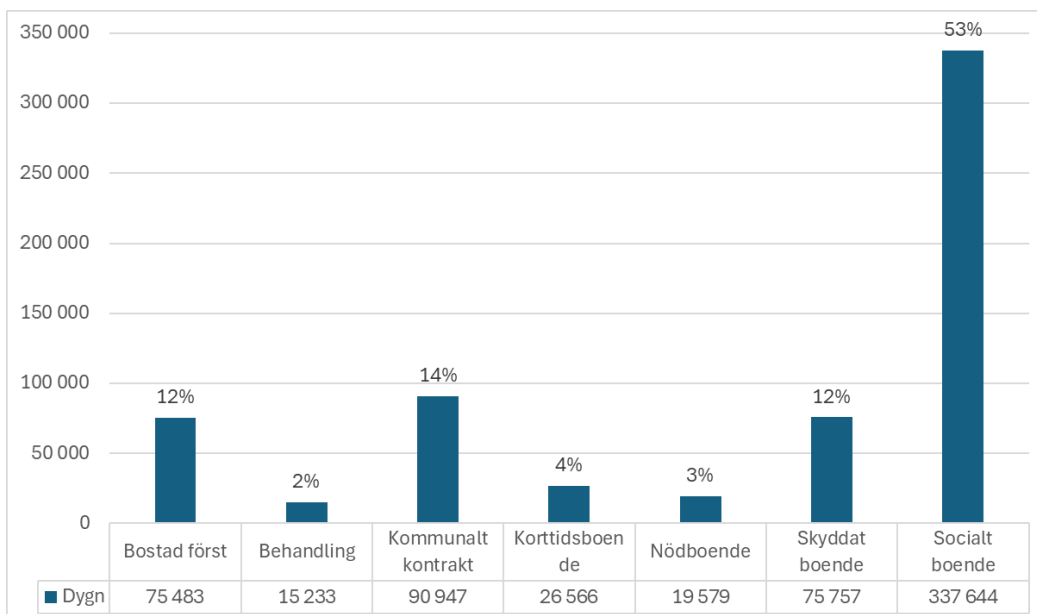
3.5.1 Verkställda dygn för öppenvård

Öppenvården utförs till allra största del inom egen regi. Det har skett en minskning av antalet verkställda dygn från 2022 till 2025. Mellan 2024 och 2025 motsvarade minskningen cirka 9 procent (11 512 dygn). 2025 handlar det sammanlagt om drygt 120 000 verkställda dygn, varav cirka 4000 dygn i extern regi.

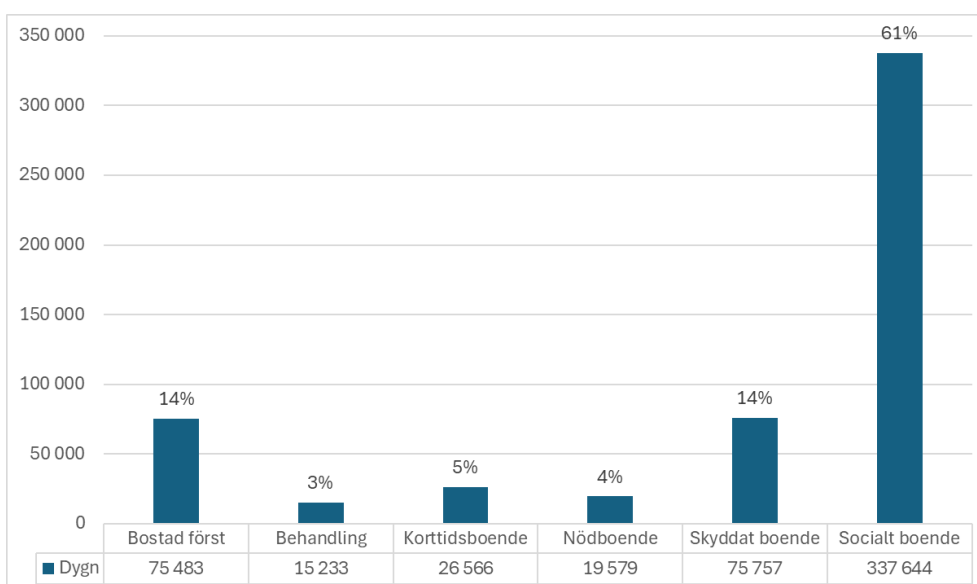
3.5.2 Verkställda dygn för heldygnsplaceringar

Diagrammet nedan visar procentuell fördelning av verkställda dygn inom insatser med heldygnsplacering. För 2025 handlar det om sammanlagt cirka 641 000 dygn för de fyra socialförvaltningarna.

Störst andel verkställda dygn har socialt boende med stöd med 53 procent (motsvarar 337 644 dygn), följt av kommunalt kontrakt med 14 procent (90 947 dygn). Därefter kommer bostad först med 12 procent (75 483 dygn) och skyddat boende med 12 procent (75 757 dygn). Korttidsboende låg på 4 procent (26 566 dygn) och nödboende (exklusive nödbistånd ”pengar i handen”) på 3 procent (19 579 dygn) och sist kommer behandling (HVB, SIS, familjehem) med två procent (15 233 dygn). Arbetskooperativ var inte möjligt att följa upp i Treserva under 2025, då den nya beslutstypen lanserades först hösten 2025. Varav uppföljningen av arbetskooperativet kommer att börja följas upp under 2026.

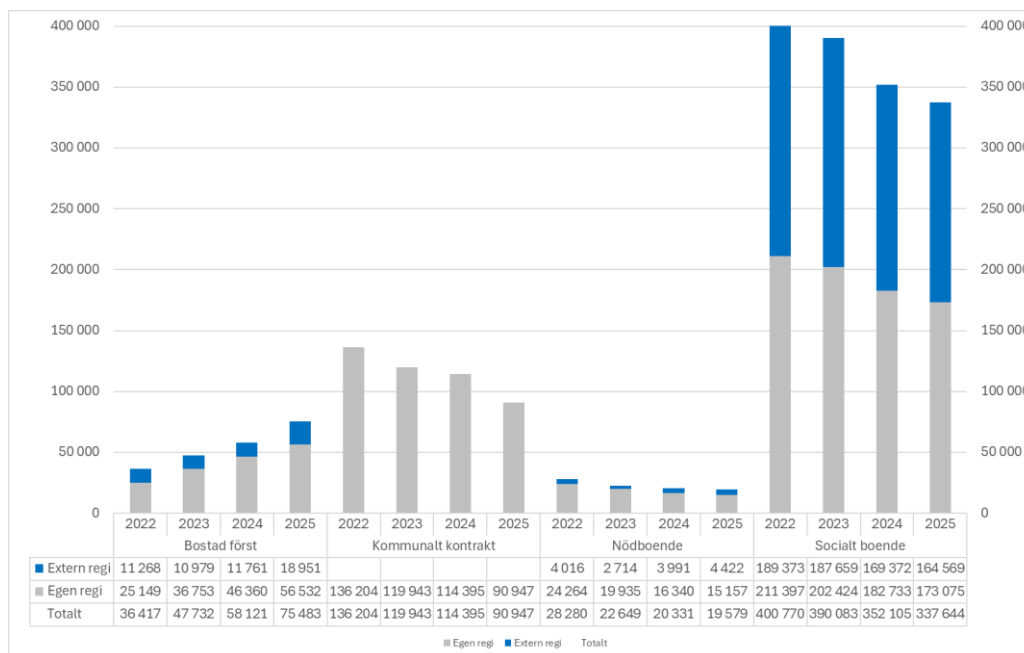
I blockdiagrammet nedan har kommunalt kontrakt uteslutits eftersom det inte finns en dygnskostnad kopplad till insatsen. Det blir då möjligt att jämföra med kostnadsbilden i avsnitt 3.3.3.

Diagrammet visar fördelningen av antalet verkställda dygn mellan olika insatser under 2025. Socialt boende står för den klart största andelen med 337 644 dygn, vilket motsvarar 61 procent av det totala antalet verkställda dygn.

Bostad först och skyddat boende utgör vardera 14 procent, med 75 483 respektive 75 757 dygn. Övriga insatser står för en mindre andel av volymen, där korttidsboende uppgår till 26 566 dygn (5 procent), nödboende till 19 579 dygn (4 procent) och behandling till 15 233 dygn (3 procent). Sammantaget visar fördelningen att socialt boende dominerar i omfattning jämfört med övriga insatser.

Diagrammet nedan visar utvecklingen för insatserna inom hemlöshet (socialt boende med stöd, bostad först, kommunalt kontrakt och nödboende) mellan 2022 och 2025. Värt att notera är att 2022 till 2023 även innehåller verkställda dygn i korttidsboende eftersom det då inte var möjligt att registrera korttidsboende som separat insats i Treserva.

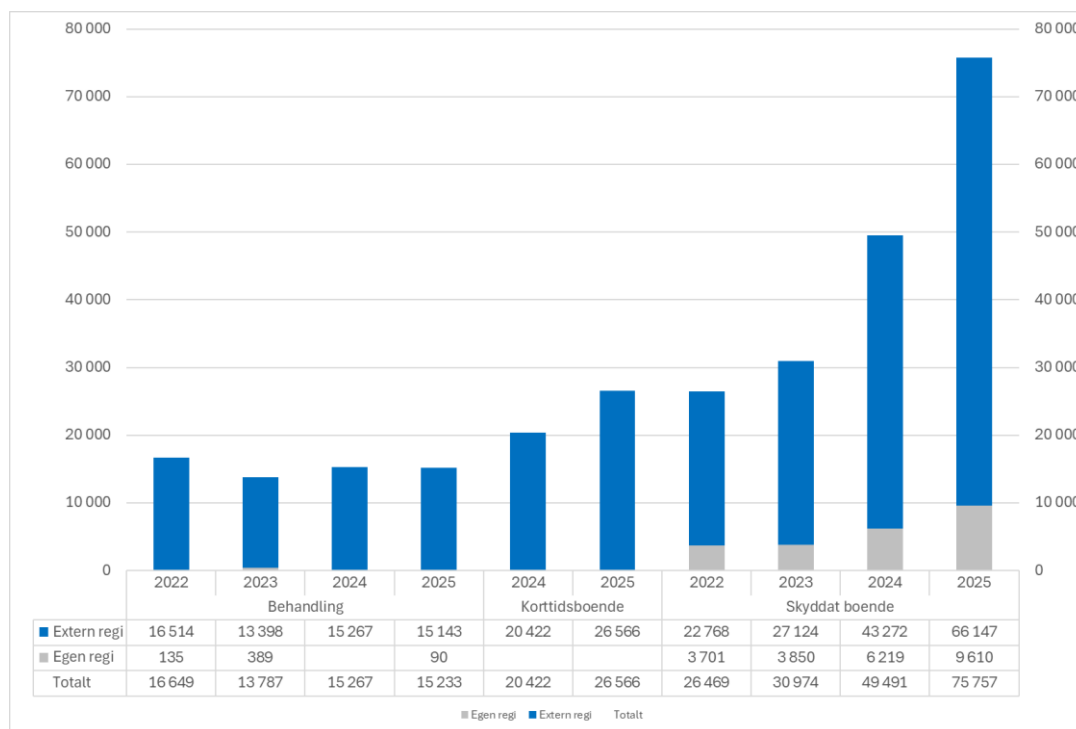
Antalet verkställda dygn i socialt boende med stöd och kommunalt kontrakt har minskat successivt mellan åren. Bostad först har ökat successivt med en fördubbling av antal verkställda dygn mellan 2022 och 2025. Nödboende har minskat något från 2022 till 2025.

Värt att nämnas i sammanhanget är att samtidigt som socialförvaltningarnas placeringsdygn i socialt boende med stöd minskat över tid har funktionsstödsförvaltningens placeringsdygn ökat. Från 2024 till 2025 ökade antalet placeringsdygn med 10 500 dygn. Socialförvaltningarna står dock fortsatt för en övervägande majoritet av placeringarna, cirka 83 procent.

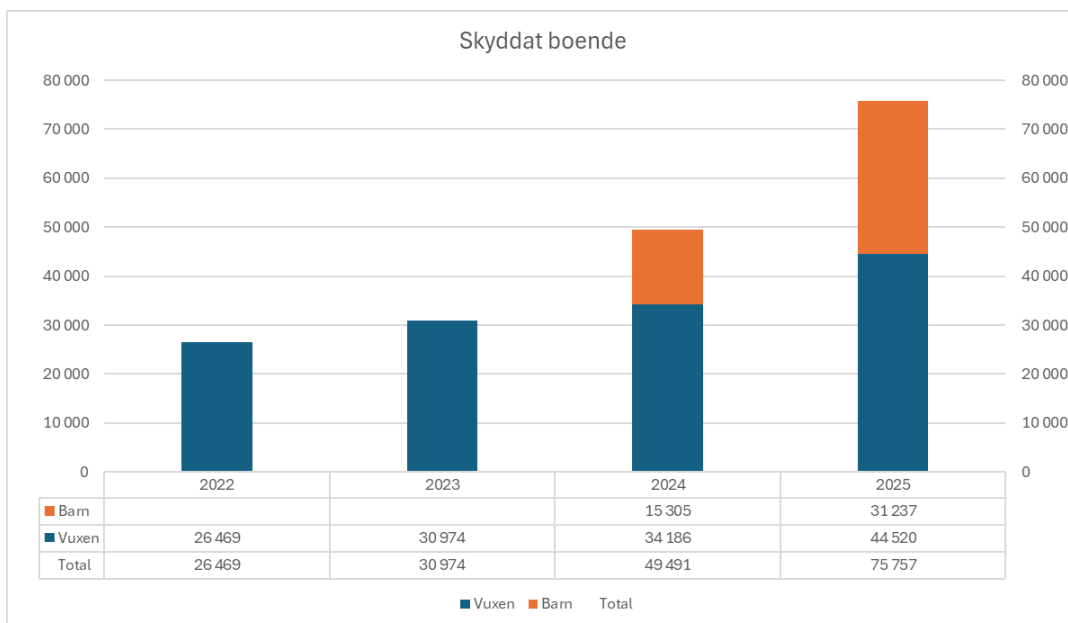
För socialt boende med stöd och nödboende är det möjligt att separera om de verkställda dygnen har skett i egen eller extern regi. 2023 och 2024 genomfördes 52 procent av de verkställda dygnen från de fyra socialförvaltningarna inom socialt boende med stöd i egen regi. För 2025 minskade placeringsdygnen i egen regi med cirka 1 procent. Om placeringsdygn

från förvaltningen för funktionsstöd inkluderas har andelen dygn i egen regi varit oförändrat mellan 2023 och 2025. Inom nödboende har verkställda dygn i egen regi minskat från 88 procent under 2023 till 77 procent 2025.

Diagrammet nedan visar utvecklingen för insatserna skyddat boende, behandling (HVB, SIS, familjehem) och korttidsboende mellan 2022 och 2023. Korttidsboende var möjligt att registrera i Treserva först från 2024.

Verkställda dygn inom skyddat boende (inklusive barn placerade i skyddat boende och placering SoL och LVU 0-20 år) har ökat mellan åren, med en ökning på 30 procent (26 266 dygn) mellan 2024 och 2025. En förklaring till ökningen av verkställda dygn för skyddat boende är registreringen av dygnen för placerade barn i Treserva. Dygnen för placerade barn har ökat från 15 305 dygn 2024 till 31 237 dygn 2025.

Behandlingsinsatserna (HVB, SIS, familjehem) har varierat mellan åren med en viss ökning mellan 2023 och 2024 till 15 267 dygn för att sedan ligga på ungefär samma nivå under 2025. För korttidsboende är det ännu inte möjligt att göra några större jämförelser mellan år i och med att möjligheten att verkställa korttidsboende öppnades upp under 2024. Därav är det svårt att bedöma om ökningen på drygt 6 000 dygn från 2024 till 2025 handlar om ett ökat behov eller inte.

3.5.3 Placeringstid

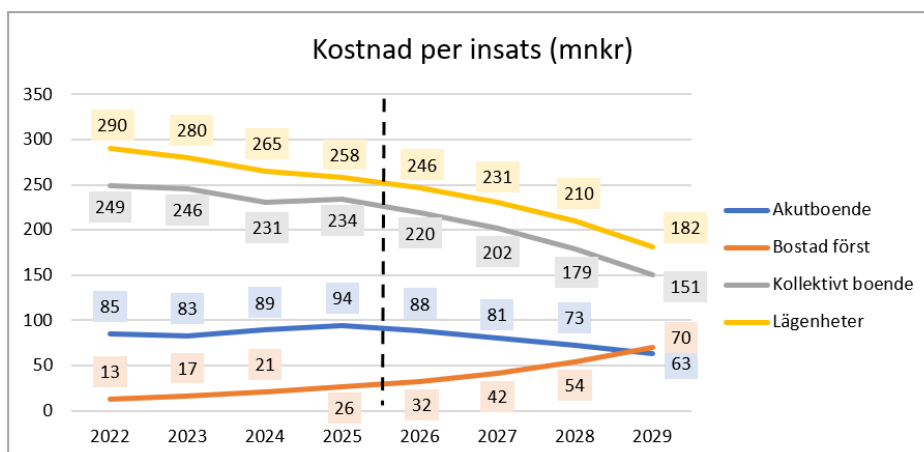
2025 hade insatsen bostad först längst placeringstid och nödboende kortast. Placeringstiden är beräknad genom att dividera antal verkställda dygn med antal unika personer per insats.

Insats	Genomsnitt placeringstid 2025
Bostad först	273 dagar
Kommunalt kontrakt	222 dagar
Socialt boende med stöd (alla delområden)	187 dagar
Behandling (HVB, SIS, familjehem)	102 dagar
Skyddat boende	112 dagar
Korttidsboende	108 dagar
Nödboende	78 dagar

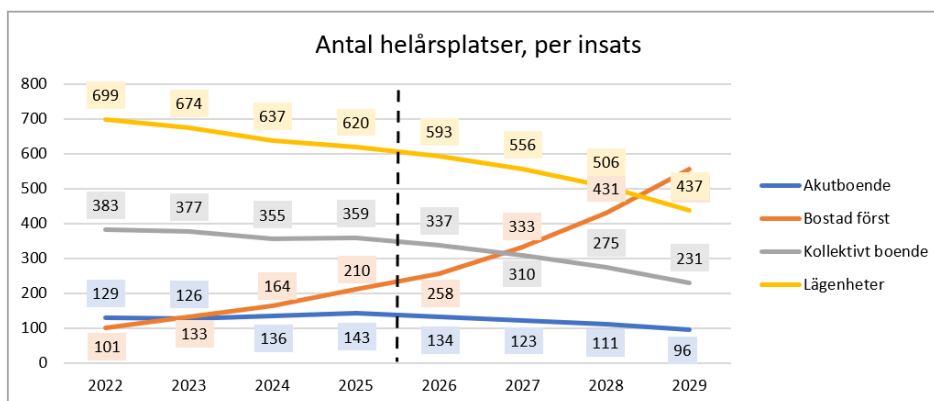
3.6 Volymkalkyl bostad först och socialt boende med stöd

En aktivitet i handlingsplanen för kategoriplan vuxen har varit att ta fram en volymkalkyl för insatserna socialt boende med stöd och bostad först. Syftet med kalkylen är att illustrera vilken påverkan olika takt av uppskalning av bostad först skulle kunna ha på omfattningen av insatsen socialt boende med stöd samt kostnadsutvecklingen inom hemlöshetsområdet. Vidare är syftet att vara transparenta med den förväntade förflyttningen mellan insatserna så att stadens utförare av socialt boende med stöd i både egen och extern regi får bättre möjligheter att planera sina verksamheter över tid. Volymkalkylen inkluderades i analysuppdrag (mars 2024) inför upphandling av socialt boende med stöd och bostad först. Ett scenario med uppskalning med 100 nya lägenheter var det som beslutades och som nu följs upp framöver. Volymkalkylen uppdateras årligen som underlag för kategoriteamet och verkställighetsuppdrag till egen regi. Detta för att följa utfallet och se om förvaltningarna går i önskad riktning eller om ytterligare åtgärder för att öka nyttjandet av insatsen krävs.

Den kalkylerade kostnadsutvecklingen per insats går att se i diagrammet nedan. 2022 till 2025 är faktiskt utfall. Kalkylerad kostnad 2026 till 2029 bygger på genomsnittspris per insats 2025.

Utvecklingen för helårsplatser (verkställda dygn/365) per insats går att se i diagrammet nedan. 2022 till 2025 är faktiskt utfall. Kalkylerat antal 2026 till 2029 bygger på vilken historisk påverkan en bostad först-insats har på övriga insatser.

3.7 Leverantörsmarknad

Majoriteten av insatserna inom vuxenområdet utförs av leverantörer både inom egen regi samt i extern regi hos utförare inom både idéburen och privat sektor, men i olika omfattning. Samtliga insatser förutom institutionsvård, korttidsboende (delområde psyk), familjehemsvård och arbetskooperativ finns i egen regi. Idéburen sektor bedriver flertalet insatser inom vuxenområdet, både med och utan individuell behovsprövning. Se tabell nedan för regiform för de olika insatserna.

Insats	Egen regi	Idéburen regi	Privat regi
Insatser utan behovsprövning (IUB)	X	X	
Öppenvård	X	X	X
Socialt boende med stöd	X	X	X
Bostad först (stödinsats)	X	X	
Kommunalt kontrakt	X		
Nödboende	X	X	X
HVB vuxen		X	X
Familjehemsvård		X	X
Arbetskooperativ			X
Korttidsboende (psyk)		X	X
Skyddat boende	X	X	X

Vid placering tillämpas en prioriteringsordning där egen regi alltid ska tillfrågas först, därefter IOP, därefter ramavtal och sist direktupphandling.

3.7.1 Egen regi

Socialförvaltning Sydväst tillhandahåller boenden för insatserna socialt boende med stöd, bostad först och nödboende. Socialförvaltning Centrum tillhandahåller ett skyddat boende.

I samband med senaste upphandlingen av socialt boende med stöd och bostad först togs ett verkställighetsuppdrag till egen regi fram för dessa insatser och

nödboende. Syftet är att det ska bli tydligt vad beställande part förväntar sig när det gäller innehåll, utformning och antal platser för kommande år.

Verkställighetsuppdraget gäller tills vidare och följs upp årligen med möjlighet till justering vid förändrade behov utifrån beslutad förankringsmodell.

Utgångspunkt är att så långt som möjligt följa ramavtalsvillkor och eventuella avsteg ska motiveras och förankras hos beställarna. En överenskommelse för respektive insats tas fram och publiceras i styrande dokument.

Verkställighetsuppdrag från 2025:

- Bostad först – 50 nya ärenden per år och fortsätta med pågående
- Akutboende – 21 platser och starta nytt akutboende 20 platser för män
- Kollektivt boende – 105 platser och ställa om ett symtomtolerant kollektivt boende till drogfritt kollektivt boende
- Förstärkt kollektivt boende – 36 platser
- Lägenhetsboende – 550 platser
- Nödboende – 15 platser för ensamstående, 42 platser för barnfamiljer

Under 2025 tillkom ett uppdrag som gäller gränssnittsgruppen. Två utvalda lägenhetsboenden ska öka sin kompetens för att möta personer med funktionsnedsättning. På dessa boenden ska ytterligare en stödnivå införas, ”stödnivå förstärkt”. Stödnivå förstärkt innebär möjlighet till daglig tillsyn och stöd upp till 10 timmar per vecka. Det individuella stödet är det samma som redan ingår i insatsen socialt boende med stöd. Uppdraget verkställdes från och med från 1 januari 2026. I den uppföljning av belagda platser som genomfördes i mars 2025 framkom att stödnivån inte nyttjats under perioden januari till och med februari. Detta bedömdes bero på att information om att lägenhetsboende kan erbjuda en högre stödnivå inte nått ut i linjen och inte på grund av att behov av insatsen inte föreligger. Kommunikationsinsatser ska genomföras under våren 2026 för att öka nyttjandegraden.

Under 2026 kommer verkställighetsuppdraget att ses över inför 2027. Detta sker inom ramen för uppföljning och planering kopplat till ny finansieringsmodell. De eventuella förändringar som ska utredas är som följer:

- Uppstart akutboende – ska uppdraget kvarstå? Fördjupad kostnadsanalys ska genomföras som grund till ställningstagandet. Avdelning boende och hemlöshet ansvarar.
- Ska drogfritt kollektivt boende utvecklas i egen regi? Avvaktar utfall av tillkommande drogfria kollektiva platser i extern regi våren 2026.
- Utökning av lägenhetsboende? Mer kostnadseffektivt med integrerade lägenhetsboenden i egen regi än extern regi. Möjligt utöka integrerade lägenheter i egen regi för att minska antalet externa köp. Dock viktigt att först öka beläggningsgraden i befintliga lägenheter. Avvaktar ställningstagande till eventuell utökning.
- Nödboende eventuella justeringar av befintligt verkställighetsuppdrag med grund i pågående analysuppdrag.

Förslag på eventuella justeringar inför 2027 lyfts till rådet i november enligt årshjul för uppföljning och planering kopplat till ny finansieringsmodell.

Vidare kan det arbete som ska ske inom ramen för samordningsgrupp gränssnitt för utförare på sikt komma att påverka verkställighetsuppdraget.

3.7.2 Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en överenskommelse om samverkan mellan offentlig och idéburen sektor i syfte att uppnå ett visst allmännyttigt samhällligt mål.

Socialförvaltningarna har ett IOP med fokus på mäns våld mot kvinnor. En del av IOP:t handlar om att tillhandahålla skyddat boende. IOP finns även för en del av verksamheten på det förstärkta kollektiva boendet i egen regi samt för insatser för att motverka hemlöshet och övernattningsplatser. IOP våld i nära relationer gäller till och med den 31 december 2026. Under 2026 ska en utvärdering av IOP ske som underlag för ställningstagande kring huruvida IOP ska förlängas i den del som avser skyddat boende. Socialförvaltning Centrum ansvarar för utvärderingen i samarbete med övriga berörda förvaltningar.

3.7.3 Ramavtal och direktupphandling

Inköps- och upphandlingsförvaltningen ansvarar för ramavtalsupphandling och förvaltning av ramavtalen på uppdrag av socialförvaltningarna (och i vissa fall även förvaltningen för funktionsstöd) via Spink. Två upphandlingar inom vuxenområdet har skett som reserverad upphandling för idéburna organisationer. Det handlar om stödinsats bostad först och delområdet förstärkt kollektivt boende inom socialt boende med stöd. Det innebär att endast idéburna verksamheter hade möjlighet att lägga anbud i dessa upphandlingar, en möjlighet som finns i lagen om offentlig upphandling sedan januari 2023.

Spink har i uppdrag att ta fram ett analysuppdrag till inköps- och upphandlingsförvaltningen inför kommande upphandlingar. Analysuppdraget innefattar bland annat en beskrivning av vad som skall upphandlas, syfte och mål med upphandlingen, särskilda politiska mål inom avtalsområdet, information om verksamheter inom egen regi, målgrupp, prognosticerad volym och uppföljningsrapporter från inköps- och upphandlingsförvaltningen utifrån tidigare ramavtal. Analysuppdraget förankras via kategoriteam. Kategoriråd fattar beslut om att överlämna analysuppdrag till inköps- och upphandlingsförvaltningen.

Inköps- och upphandlingsförvaltningen har genomfört en omorganisation med förändrade befattningar. Inom upphandlingsområdet sociala tjänster finns numera strategiska inköpare som har ett ansvar för att ta fram avtalsstrategier för varje avtalsområde. Inköps- och upphandlingsförvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram avtalsstrategier per ramavtalsområde. Strategierna har en långsiktig tidshorisont och syftar bland annat till att konkretisera strategisk styrning och mål och ska utgöra ett underlag för kommande upphandlingar inom avtalsområdet.

Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink har tillsammans påbörjat en översyn av hur avtalsstrategierna förhåller sig till de analysuppdrag som Spink

genomför inför upphandling för att säkerställa att arbetet med avtalsstrategierna och analysuppdragen sker resurseffektivt. Under hösten 2025 har ett gemensamt arbete kring framtagande av avtalsstrategi för insatsen skyddat boende inför kommande upphandling 2027 påbörjats. Arbetet fortgår under våren 2026.

I det gemensamma arbetet beskrivet ovan har ett behov av att stärka kostnadsanalys och kostnadsuppföljning i inköps- och upphandlingsförvaltningens processer kopplat till den upphandling som sker på uppdrag av socialförvaltningarna. Utvecklingsarbetet kommer att ske i samarbete mellan inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink.

I samband med detta kan även nämnas att Spink under 2025 vidareutvecklat stödet till förvaltningarna gällande information om prisförändringar i samband med nya ramavtal och justerade priser under pågående avtalsperiod. Tidigare rapport ”*Avtal och prisutveckling*” har ersatts av en excelfil som delas med förvaltningarnas ekonomicontrollers via gemensam SharePoint yta och teamskanal. Förändringar kommuniceras löpande via teamskanalens chatt och läggs in i excelfilen. En årlig och samlad genomgång av nya ramavtal och prognosticerad kostnadspåverkan sker på dialog- och kundmöte avdelningschefer ekonomi och Spink. Detta som underlag inför budgetberedning.

Tabellen nedan visar aktuella ramavtal samt delområden och giltighetsperiod.

Ramavtal	Antal av ramavtal	Avtals fr.o.m. datum	Avtals t.o.m. datum
Socialt boende med stöd	43	2025-05-01	2029-03-31
Akutboende	8		
Kollektivt boende	18		
Lägenhetsboende	16		
Förstärkt kollektivt boende	1		
Bostad först	3	2025-04-01	2029-03-31
Skyddat boende	61	2023-09-01	2027-08-31
Kriminella avhoppare	16		
ViNR och Hedersrelaterat våld	45		
Korttidsboende	63	2025-02-01	2029-01-31
Fysiska funktionsnedsättningar	9		
Psykiska funktionsnedsättningar	54		
HVB och öppenvård för vuxna personer med skadligt bruk och beroende			
HVB	Kompl. senare	2026-05-15	2030-05-14
Öppenvård	9	2026-01-01	2029-12-31

De externa köpen sker i huvudsak via ramavtalen vilket innebär att det generellt råder en hög ramavtalsäckning inom vuxenområdet. För bostad först och korttidsboende är ramavtalsäckningen 100 procent. Avtalsäckningen mäts utifrån de samlade köpen för socialförvaltningarna och funktionsstödsförvaltningen, vilket ställs i relation till avtalsredovisningen som inköps- och upphandlingsförvaltningen samlar in på stadenövergripande nivå. Detta innebär att det inte är möjligt att särskilja socialförvaltningarnas ramavtalsköp från funktionsstödsförvaltningens i den redovisade statistiken.

För insatsen socialt boende med stöd sker majoriteten av de externa köpen på ramavtal. De direktupphandlingar som genomförts under 2025 beror framför allt på platsbrist eller önskemål om placeringar utanför ramavtalets geografiska område. Bedömningen är att 75 procent av de externa köpen sker på ramavtal.

Ramavtal för HVB och öppenvård för vuxna personer med skadligt bruk och beroende har startats upp under 2026. Delområde öppenvården startade som planerat 1 januari, men HVB blev överprövat och därför har direktupphandling behövt göras för delområdet från 1 januari fram tills det nya ramavtalet träder i kraft 15 maj 2026. Arbetskooperativ har direktupphandlats sedan 1 januari 2026 på grund av liten omfattning som ej motiverar ett ramavtal. Familjehem för vuxna kommer att avropas via Adda inköpscentral (Sveriges kommuner och regioner) på grund av små volymer. I skrivande stund har Adda inget aktivt avtal då det har överprövats, så även denna insats direktupphandlas sedan 1 januari 2026.

För insatsen behandlingshem/HVB för vuxna var ramavtalstroheten cirka 65 procent under 2025. Direktupphandling skedde framför allt på grund av att placeringen hade påbörjats via Kriminalvården i verksamhet som saknade ramavtal med staden, eller när ett visst behandlingsinnehåll som inte fanns på ramavtal efterfrågades. I nu aktuellt ramavtal har ett bredare utbud av behandlingsinnehåll efterfrågats, vilket förväntas leda till färre direktupphandlingar.

Inom skyddat boende sker direktupphandling i huvudsak till följd av att alla målgrupper i behov av insatsen inte är inkluderade i ramavtalet. Det handlar främst om personer eller hushåll som behöver skydd på grund av externt hot. Under 2025 genomfördes cirka 21 procent av de externa köpen via direktupphandling. Direktupphandlingarna sker dock i majoriteten av fallen hos leverantörer som finns på ramavtal, men där målgruppen inte ingår i ramavtalet.

Nödboende finns inte upphandlat, men det sker en del direktupphandlingar när egen regi inte har kunnat möta behoven. Detta framförallt för barnfamiljer och större barnfamiljer. Under 2025 genomfördes cirka 21 procent av placeringarna via direktupphandling, en ökning jämfört med 2024. Bedömning har gjorts att insatsen inte ska upphandlas på grund av låga och fluktuerande volymer.

3.8 Samverkan med och uppföljning av privata utförare

Kommuner får, med de begränsningar som framgår av lag, överlämna skötseln av kommunala angelägenheter till privata utförare enligt kommunallagen. När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Samverkan ska ske med leverantörer som värnar sund konkurrens.

Inom vuxenområdet finns risker kopplade till välfärdsbrottslighet och osund konkurrens, exempelvis brister i kvalitet, koppling till organiserad brottslighet eller felaktig ersättning. Göteborgs Stad har därför ett stadengemensamt uppdrag att stärka arbetet mot välfärdsbrottslighet inom inköp och behovsförsörjning. Arbetet bedrivs genom ökad samverkan mellan inköps- och upphandlingsförvaltningen, Spink samt andra relevanta funktioner inom staden. Fokus ligger på utvecklad leverantörsuppföljning, riskbaserade kontroller, ökad avtalstrohet och förbättrade arbetssätt för att identifiera och hantera avvikelser och oseriösa aktörer

3.8.1 Kontroll och uppföljning

Socialtjänstens insatser ska vara av god kvalitet. Även om det är någon annan än den beslutande nämnden som svarar för genomförandet av en insats har den beslutande nämnden fortfarande ansvar för att den enskilde får den beviljade insatsen och att insatsen är av god kvalitet. Den beslutade nämndens ansvar för god kvalitet omfattar dels att på en mer övergripande nivå kontrollera och följa upp verksamheten till vilken genomförandet av insatser har överlämnats, dels att på individnivå följa upp det enskilda ärendet och besluta om eventuella ytterligare insatser.

Kontroll och uppföljning av privata leverantörer av socialtjänst med syfte att säkerställa att socialtjänstens insatser är av god kvalitet sker genom:

- Beslutande nämnd som genom placerande socialsekreterare ansvarar för individuppföljning i det enskilda ärendet
- Inköps- och upphandlingsförvaltningen som ansvarar för kontroll och uppföljning av privata leverantörer med ramavtal
- Spink som ansvarar för kontroll och uppföljning av privata leverantörer som direktupphandlas på rekommendation från Spink

Spink har i uppdrag att å förvaltningarnas vägnar samarbeta med inköps- och upphandlingsförvaltningen i arbetet med samordnade leverantörskontroller för att motverka välfärdsbrott och verka för sund konkurrens.

Arbetet med att stärka process och metoder för systematisk leverantörsuppföljning behöver fortgå och anpassas till förändringar i omvärlden så som exempelvis förändrad lagstiftning och hur kriminell verksamhet ändrar inriktning och metoder. Inköps- och upphandlingsförvaltningen har huvudansvar för utvecklingsarbetet som sker i nära samarbete med Spink. Våren 2026 påbörjas ett gemensamt

utvecklingsarbete utifrån inköps- och upphandlingsförvaltningens uppdrag i Göteborgs Stads budget 2024 *"att ta fram ett kommunövergripande arbetssätt för hantering av riskbranscher inom inköp och upphandling samt utöka och utveckla arbetet med arbetsplatskontroller"*.

Ytterligare ett arbete är påbörjat i samverkan med stadsledningskontoret (SLK) kopplat till samarbetet med polisen inom ramen för arbetet med myndighetsgemensam tillsyn. Åtgärdsplanen Trygg i Göteborg 2025–2026 (bilaga till samverkansöverenskommelsen mellan Göteborgs Stad och polisområde Storgöteborg) innehåller fyra prioriterade problemområden varav ett är välfärdsbrottslighet. SLK har en pågående dialog med inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink kring förslag på styrning och upplägg på arbetet. Arbetet kommer att kopplas samman med inköps- och upphandlingsförvaltningens uppdrag i Göteborgs Stads budget 2024.

Genom att säkerställa att utförare följer lagar och avtal kan osund konkurrens och välfärdsbrottslighet undvikas, vilket kan leda till minskade driftskostnader och effektivare användning av resurser.

3.8.2 Samverkan

Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink har tillsammans tagit fram rutiner för leverantörsdialoger med verksamheter på ramavtal. Vid varje ny ramavtalsstart sker ett uppstartsmöte då information om det viktigaste i ramavtalet går igenom muntligen med möjlighet att ställa frågor.

Samverkansmöten sker därefter en eller två gånger under ramavtalsperioden med information och diskussion utifrån relevanta frågor för respektive insats. Mötena sker antingen i inköps- och upphandlingsförvaltningens lokaler eller digitalt. Förutom inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink bereder och deltar även Linkar och andra berörda stadengemensamma resurser i dessa möten.

Under upphandlingsprocessen samlar upphandlare in synpunkter och medskick från nuvarande ramavtalsleverantörer inför ett nytt ramavtal.

Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink har en gemensam hanteringsordning för att omhänderta möjligheterna att helt eller delvis reservera upphandling för idéburna organisationer. Hanteringsordningen innebär att det inför varje kommande upphandling tas ställning till om det finns möjligheter att helt eller delvis reservera upphandling för idéburna organisationer och om det bedöms möjligt kalla de idéburna organisationer som verkar inom välfärdsområdet i Göteborg till ett dialogmöte. Utifrån vad som framkommer under mötet tas ett förslag till beslut om reserverad upphandling bör genomföras eller ej fram. Kategorirådet är beslutsfattare.

I oktober 2025 genomfördes i dialog med idéburna organisationer en utvärdering av ovan hanteringsordning. I uppföljningen framkom ett behov av att stärka dialogen ur ett behovsförslingsperspektiv. Det föreligger bland annat behov av en tidig strategisk dialog kring förvaltningarnas behov på längre

sikt och av att titta på fler verktyg utöver reserverad upphandling för att öka de ideburna organisationernas andel av förvaltningarnas köp på området. Detta då det på grund av stora och breda volymbehov per ramavtalsområde visat sig vara svårt att genomföra reserverade upphandlingar på vård, boende och omsorgsområdet. Arbetet med att stärka dialogen ur ett behovsförsörjningsperspektiv påbörjas under våren 2026.

4 Behovsförsörjning per insats

Avsnittet innehåller en sammanfattning av behovsförsörjningssituationen för respektive insats. Kartläggning av behov och utveckling av insatser utan behovsprövning omhändertas inom ramen för handlingsplan ny SoL.

4.1 Insatser utan behovsprövning (IUB)

Den 1 juli 2025 trädde den nya socialtjänstlagen i kraft och i den ges nya förutsättningar att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning. De fyra regionala socialförvaltningarna har gjort en gemensam kartläggning av vilka insatser som idag tillhandahålls, kategoriserat dessa samt tagit fram villkor och undantag avseende dokumentation, vilket sedan har beslutats i socialnämnderna. Insatserna är indelade i rådgivning, stöd i grupp och individuellt stöd. Med koppling till ny socialtjänstlag finns behov av att, utifrån genomförd kartläggning av befintliga insatser utan behovsprövning på vuxenområdet, ta ställning till vilka insatser utan behovsprövning som staden ska ha i egen regi. Finns det målgrupper för vilka insatser saknas idag? Möter de insatser som erbjuds idag göteborgarnas behov eller behöver dessa utveckla för att bättre möta behoven? Omställningen till ny socialtjänstlag och utvecklingen av arbetet med IUB hanteras inom ramen för handlingsplan ny SoL men bevakas i kategoriplanen. I kategoriarbetet har således inte någon bedömning av volymbehovet av dessa insatser genomförts.

Även samsjuklighetsreformen kommer att påverka framtida utbud av insatser utan behovsprövning för målgruppen skadligt bruk och beroende. För beskrivning av påverkan och struktur för omställningsarbetet, se avsnitt HVB och öppenvård nedan.

Kostnadsuppföljningen visar att kostnaderna för insatser utan behovsprövning har ökat. Detta gäller bland annat stöd till civilsamhället, egen regi samt föreningsbidrag. I dagsläget saknas en tydlig modell för förvaltningsgemensam ledning och styrning av dessa insatser. Det är oklart hur inriktning och volym för de respektive ingående delarna beslutas och kopplas till behov respektive utfall av insatserna. Utifrån detta bedömer kategoriteamet att det föreligger ett behov av att ta fram en styrmodell för de förvaltningsövergripande verksamheter som är riktade till brukare och som inte är reglementesstyrda eller finansieras via köp sälj eller finansieringsmodell för boende i egen regi. Detta skulle med fördel kunna ske kopplat till den kartläggning av de

förvaltningsgemensamma verksamheterna som pågår på uppdrag av förvaltningsdirektörerna.

Nuvarande IOP för arbetet mot våld i nära relation, som bland annat inkluderar skyddat boende, rådgivning och kompetensutveckling inom området, pågår till och med den 31 december 2026. En utvärdering av IOP ska göras under 2026 som underlag för beslut om eventuellt fortsatt IOP. Socialförvaltning Centrum har huvudansvar för utvärderingen som sker i samverkan med berörda förvaltningar.

4.2 Bostad först

Bostad först har funnits i Göteborg sedan 2013 och är en insats som staden har satsat mer på de senaste åren genom ökad tilldelning av lägenheter. Detta i linje med evidens och nationell hemlöshetsstrategi. Inriktningen är att insatsen fortsatt ska utökas och erbjudas fler brukare i hemlöshet.

Bostad först är en kostnadseffektiv insats som rätt utförd ger hög kvalitet till deltagarna samt leder till eget förstahandskontrakt. Sedan starten 2013 har cirka 140 personer erhållit eget hyreskontrakt genom insatsen och därigenom lämnat en hemlöshetsituation. Inom ramen för stadens hemlöshetsplan har en handlingsplan för utveckling och utökning av bostad först tagits fram. Handlingsplanen innefattar bland annat aktiviteter för att öka andelen brukare som får ta över förstahandskontraktet samt för att öka kvaliteten på insatsen.

Bostad först är inte en tillståndspliktig insats. Insatsen utförs som en kombination av bostad och stödinsats. Bostaden tillhandahålls via exploateringsförvaltningen (förtur i bostadskön, hyresgaranti under andrahandsperioden, jfr kommunalt kontrakt). Stödinsatsen utförs i egen och extern regi. Upphandling av ramavtal har skett genom en reserverad upphandling för idéburna organisationer och har i dagsläget tre leverantörer. I samband med upphandlingen beslutades att hälften av de nya placeringarna ska utföras i egen regi och hälften på ramavtal.

Det finns goda möjligheter för behovsförsörjning inom bostad först så länge tilldelningen av lägenheter via exploateringsförvaltningen motsvarar behovet och stödutförarna har kapacitet att omhänderta ökade volymer. 100 nya lägenheter förväntas tilldelas insatsen under 2025 och 2026 (beslutat i Göteborgs Stads plan mot hemlöshet 2025 – 2026). Under 2025 justerades placeringsprocessen för bostad först för att förbättra möjligheterna att växla upp volymen av insatsen samt minska kostnaden för tomgångshyror. Placering i enlighet med den justerade processen har fungerat väl. En överenskommelse har träffats med Framtiden AB som innebär att tilldelade lägenheter så långt som möjligt ska spridas ut jämt över året. Detta för att minska tomgångskostnaderna som uppstår när stora lägenhetsvolymer tilldelas under en kort tidsperiod.

Hemlöshetskartläggningen 2025 visar att behovet av insatsen bostad först ligger något högre än nuvarande tilldelning om 100 lägenheter per år. Utifrån detta, tillsammans med insatsen evidens och politiska mål om att utöka antalet brukare som erbjuds insatsen, är kategoriteamets bedömning att äskandet om tilldelning

av lägenheter till bostad först bör höjas. Även det faktum att insatsen nu är tillgänglig även för förvaltningen för funktionsstöd, talar för att äskandet bör höjas inför 2027. Behovet lyfts in till exploateringsförvaltningen via Bogruppen under våren 2026. Vid beslut om utökning är det viktigt att utförarna i egen regi och på ramavtal informeras i god tid för att ha möjlighet att förbereda för ökade volymer. Det är även viktigt att utfallet av insatsen fortsatt följs upp samt att insatsen används för rätt målgrupp. Uppföljningen sker inom ramen för handlingsplan bostad först.

I dagsläget saknas en tydlig struktur för att omhänderta förvaltningarnas behov inför exploateringsförvaltningens äskande av lägenheter till Bostad först. Det samma gäller äskandet av insprängda lägenheter till egen regi. En struktur som säkerställer att förvaltningarnas behov omhändertas i det årliga äskandet behöver tas fram i samarbete med exploateringsförvaltningen. Frågan hanteras inledningsvis via Bogruppen.

4.3 Socialt boende med stöd

Socialt boende med stöd är den största insatsen inom hemlöshetsområdet. Insatsen utförs både i egen och extern regi. Insatsen är indelad i fyra delområden; akutboende, kollektivt boende, förstärkt kollektivt boende och lägenhetsboende. Delområde förstärkt kollektivt boende har upphandlats genom reserverad upphandling för idéburen sektor.

Akutboende och kollektivt boende verkställs främst i extern regi och lägenhetsboende främst i egen regi. Inom delområdet förstärkt kollektivt boende finns två verksamheter, en i respektive regiform.

Insatsen tillhandahålls i egen regi via socialförvaltning Sydväst på uppdrag av socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Ett verkställighetsuppdrag ligger till grund för och utgör beställningen av vilka volymer som ska levereras inom respektive delområde. Arbetsmodellen med verkställighetsuppdrag infördes 2024. Verkställighetsuppdraget följs upp och revideras inom ramen för uppföljning och planering kopplat till ny finansieringsmodell (se avsnitt 3.3.5).

Beställare av insatsen är främst socialförvaltningarna, men sedan 2024 har det även varit möjligt för förvaltningen för funktionsstöd att göra placeringar inom insatsen. Att förvaltningen för funktionsstöd placerar inom insatsen har bland annat lett till en ökad efterfrågan av socialt boende med stöd för en mer komplex målgrupp. I vissa fall handlar det dock om ”samma personer” som placeras av socialförvaltningarna men vars behov beskrivs på ett annat sätt av funktionsstödförvaltningen än det brukar beskrivas av socialförvaltningarna. Detta sammantaget medför andra förväntningar på utförarnas uppdrag kopplat till målgruppskompetens, omfattning på stöd och samordning av kompletterande insatser.

Med anledning av detta kompletterades verkställighetsuppdraget till egen regi kompletterades därav under hösten 2025 med ett uppdrag att införa stödnivå ”förstärkt” för den mer komplexa målgruppen samt att öka kompetensen att

möta personer med funktionsnedsättning på två av egen regins lägenhetsboenden.

Det råder fortsatt svårigheter att hitta lämpliga placeringar inom socialt boende med stöd. Svårigheterna bedöms i huvudsak bero på platsbrist på grund av avslutat samarbete med ett par tidigare ramavtalsleverantörer med anledning av brister i verksamheten, ökat antal personer med komplex problematik, justeringar i utbudet av verksamheter i samband med nytt ramavtal samt fler beställare genom att förvaltningen för funktionsstöd ökat sitt nyttjande av insatsen samtidigt som ramavtalet även innefattar samverkande kommuner. Ytterligare en anledning kan vara att antalet brukare med komplexa behov ökat samt tidigare nedläggning av Bergsjöhöjd (särskilt boende SoL för personer med samsjuklighet).

Platsbristen gäller främst inom drogfria kollektiv och lägenhetsboende, periodvis inom akutboende samt för boendeplatser som kan möta gränssnittsgruppens komplexa behov. Den generella platsbristen minskade successivt under 2025. Detta till följd av nytt ramavtal för insatsen som trädde i kraft den 1 april 2025, en utökning av antalet kollektiva boendeplatser i egen regi samt genom att ett antal externa ramavtalsleverantörer, efter förfrågan från inköps- och upphandlingsförvaltningen, utökade sitt platsantal. Ytterligare externa platser planeras tillkomma under våren 2026 vilket förväntas förbättra platstillgången ytterligare.

Utifrån ovanstående föreligger ett fortsatt behov av att öka samordning och anpassning av utbud av insatser för gränssnittsmålgruppen. Frågan omhändertas inledningsvis inom ramen för samordningsgruppen gränssnitt för utförare men bevakas inom ramen för kategoriplanen.

Vidare är det, med grund i den politiska inriktningen att öka egen regi samt de risker för välfärdsbrott och/eller osund konkurrens som finns kopplade till den externa marknaden, viktigt att staden fortsatt driver socialt boende med stöd i egen regi.

Akutboende

Akutboende ska vara en kortsiktig insats där brukaren fångas upp och stabiliseras för att därefter kunna gå vidare till en insats som på sikt leder till ett mer självständigt boende. Inriktningen är att behovet av akutboende ska minska på sikt till förmån för bostad först och andra mer långsiktiga boendeinsatser som ger bättre förutsättningar för den enskilde att lämna hemlösheten. Akutboende är dock en viktig insats i det akuta skedet för att kunna fånga upp brukare i hemlöshet som riskerar att fara illa varför behovet av insatsen kommer att kvarstå över tid.

Sedan 2022 råder platsbrist inom akutboende. Platsbristen har varit mer eller mindre påtaglig och har fluktuerat över tid med perioder med god platstillgång respektive platsbrist. Med anledning av platsbristen kompletterades verkställighetsuppdraget till egen regi hösten 2024 med uppdraget att starta upp ett akutboende för män med 20 platser. En första utredning som genomförts av avdelning boende och hemlöshet visar att ett nytt akutboende i egen regi blir

betydligt dyrare än akutboende i extern regi samt att stadens ineffektiva fastighetsprocesser innebär en lång uppstartsträcka (tre till fyra år). För att förvaltningarna ska kunna ta ställning till huruvida egen regin bör gå vidare med uppstartsprocessen eller om behovet av akutboendeplatser bör tillgodoses via extern regi ska boende och hemlöshet ta fram en fördjupad kostnadsanalys under våren 2026.

Utökningen av symtomtoleranta kollektiva boendeplatser i egen regi samt av drogfria kollektiva boendeplatser som skett under 2025 har haft en positiv inverkan på behovet av akutboendeplatser. Förhoppningen är att ytterligare tillkommande platser i kollektivt symtomtolerant respektive drogfritt boende ska avlasta ytterligare. Ett utökat äskande av lägenheter som tilldelas bostad först bedöms också kunna ha en positiv inverkan på behovet av akutboende.

Kollektivt boende

Kollektivt boende syftar till att under en begränsad tid stödja och motivera brukaren och bidra till att hen kommer vidare från en hemlöshetssituation. Stödinsatsen ska utformas så att den stärker personens resurser att leva ett självständigt liv med ett eget, eller mer självständigt, boende. Kollektivt boende finns både som symtomtolerant boende och drogfritt boende. De kollektiva boendena i egen regi är symtomtoleranta medan de externa kollektiva boendena är drogfria. Detta kan vara en förklaring till att de kollektiva boendena i egen regi generellt är dyrare än i extern regi.

Även avseende kollektivt boende råder en viss platsbrist, detta framförallt när det gäller drogfritt kollektivt boende. Platstillgången i drogfritt kollektivt boende ökade successivt under hösten 2025 genom att ett antal externa ramavtalsleverantörer, efter förfrågan från inköps- och upphandlingsförvaltningen, utökat sitt platsantal. Ytterligare externa platser planeras tillkomma under våren 2026 vilket förväntas förbättra platstillgången ytterligare med cirka 30 platser. Med anledning av detta pausas den del i verkställighetsuppdraget till egen regi som avser omställning av symtomtoleranta kollektiva platser till drogfria. Nytt ställningstagande sker under hösten 2026 inom ramen för uppföljning och planering kopplat till ny finansieringsmodell.

Lägenhetsboende

Lägenhetsboende innefattar boende i integrerad lägenhet i ordinarie bostadsbestånd eller boende i blockförhyrning där hel trappuppgång ingår i boendet. Utöver boende ingår individuellt stöd, fysisk tillsyn och kontakt med den enskilde personen. Syftet är att under en begränsad tid stödja och motivera personen och bidra till att hen kommer ur en hemlöshetssituation. Målet med insatsen är att personen/hushållet ska stärka sin förmåga att kunna ta hyresgästansvar (d v s betala hyra, ta hand om sin lägenhet och inte störa grannar). Lägenhetsboende i egen regi ger, när det handlar om integrerade lägenheter, möjlighet till kvarboende. Det innebär att den enskilde, vid remiss till kommunalt kontrakt, har möjlighet att bo kvar i samma lägenhet och efter tiden med kommunalt kontrakt överta förstahandskontraktet.

Även avseende lägenhetsboende råder viss platsbrist vilket bromsar upp brukarnas möjligheter att komma vidare från kollektivt boende. Detta samtidigt som det finns en viss tomgång i egen regi. Tomgången beror framförallt på långa väntetider vid renovering, att lägenheterna i egen regi inte är möblerade samt ineffektiva processer för städ, flytt och magasinering. Det pågår ett antal åtgärder för att minska tomgången inom lägenhetsboende, bland annat en översyn av interna processer kopplat till inflyttning, städ och magasinering och hur dessa kan effektiviseras ytterligare samt uppmöblering av lägenheter.

Insprängda lägenheter i egen regi är mer kostnadseffektivt än i lägenheter i extern regi. Vidare ger lägenheterna i egen regi möjlighet till kvarboende vid kommunalt kontrakt och är stabilare ur ett behovsförjäringssperspektiv, ej risk att förvaltningarna tappar utförare på grund av osund konkurrens eller andra orsaker. Det bedöms möjligt att utöka antalet integrerade lägenheter via ett ökat äskande till Exploateringsförvaltningen. Det är dock viktigt att öka beläggningsgraden i befintligt lägenhetsbestånd innan antalet lägenheter utökas. Beläggningsgraden i egen regi har ökat successivt under 2025 men behöver öka ytterligare innan beslut om eventuell utökning kan fattas.

I dagsläget saknas som tidigare nämnts en struktur för att omhänderta förvaltningarnas behov inför exploateringsförvaltningens äskande av lägenheter till egen regi. En struktur som säkerställer att förvaltningarnas behov omhändertas i det årliga äskandet behöver tas fram i samarbete med exploateringsförvaltningen. Frågan hanteras inledningsvis via Bogruppern.

Lägenhetsboende i egen regi finns idag i blockförhyrda och integrerade lägenheter. Efterfrågan på blockförhyrda lägenheter har minskat till förmån för integrerade lägenheter. Kategoriteamet bedömer att det är viktigt att ta fram en strategi och plan för huruvida blockförhyrda lägenheter ska avvecklas till förmån för integrerade lägenheter. Det samma gäller hanteringen av brukare med besittningsskydd. Omhändertas inom ramen för uppföljning och planering kopplat till finansieringsmodellen.

4.4 Kommunalt kontrakt

Kommunalt kontrakt verkställs via exploateringsförvaltningen genom remiss från socialförvaltningarnas myndighetsutövande enheter. Rutiner för kommunalt kontrakt finns i styrande dokument.

Kommunalt kontrakt har minskat i antal verkställda dygn från 2021 till 2025. I 2025 års hemlöshetskartläggning beskrivs anledningen till nedgången bero på olika arbetssätt och samverkansstrukturer i staden så som erbjuden boendecoaching, allmännyttans lättade uthyringspolicy och politiska beslut i staden som möjliggjort för hushållen att ta sig ur sin hemlöshetsituation genom olika satsningar. Överlåtelser av förstahandsavtal för barnfamiljer med olika andrahandskontrakt har ökat under året, många barnfamiljer har därmed lämnat hemlösheten. Dessutom har det varit ett minskat flyktingmottagande och ett stort antal färdigställda nya bostäder i Göteborg de senaste åren.

Kopplat till Göteborgs Stads plan mot hemlöshet 2025–2026 har ett arbete påbörjats för att utreda möjligheten för kommunala kontrakt med individanpassat stöd. Detta för målgrupper som inte ingår i bostad först, men skulle kunna få stöd från metodens arbetssätt. Exploateringsförvaltningen har huvudansvar för arbetet som sker tillsammans med berörda förvaltningar och bolag. Inom ramen för detta arbete bedömer kategoriteamet att det är viktigt att tydliggöra skillnaderna mellan F100, kommunala kontrakt och bostad först. Om endast stödet som skiljer och är anpassat till respektive målgrupp kan det finnas skäl att justera kategoriseringen som idag upplevs otydlig. Arbetet bevakas via Bogruppern.

4.5 Nödbistånd till boende och nödboende

För strukturellt hemlösa hushåll finns nödbistånd till boende och insatsen nödboende. Nödbistånd i form av pengar till att själv boka boende har ökat från 2023 till 2024, men minskat igen 2025. Antal placeringsdygn i nödboende har minskat successivt under åren, mellan 2024 och 2025 med fem procent.

Socialförvaltning Sydväst har i uppdrag att verkställa nödboende för barnfamiljer och ensamhushåll enligt framtaget verkställighetsuppdrag. Det finns dock problem med matchningen till olika storlekar av lägenheter som behövs för barnfamiljer. När egen regi inte kan verkställa insatsen direktupphandlas den på externa marknaden.

Kostnaderna för nödboende ungefär samma 2024 och 2025, 17 mnkr. Egenregi stod för 76 procent av kostnaden 2024 och 78 procent 2025.

En nulägeskartläggning där enheten för kvalitet och Spink har hållit ihop arbetet har pågått från hösten 2025 till våren 2026.

Dessa åtgärder har identifierats och beslutats utifrån nulägeskartläggningen:

- Se över hur det går att slå samman rutin och metodstöd (enheten för kvalitet)
- Förtydliga i rutinen vad som gäller kring nödprövning boende i samband med barnfamiljer samt vad som gäller kring egenavgift i dessa fall. (enheten för kvalitet)
- Förtydliga och ev. ta fram exempel i rutinen kring när ensamstående beviljas nödboende (enheten för kvalitet)
- Utreda frågan och förtydliga i handbok för handläggning av insatser i form av boende (enheten för kvalitet)
- Öka andelen lägenheter som är tillgänglighetsanpassade eller möter stora barnfamiljers behov (boende och hemlöshet)
- Se över rutiner vid in och utflyttning (boende och hemlöshet)
- Omhändertar frågan om antal platser för ensamstående inom finansieringsmodellen (boende och hemlöshet och Spink)
- Utreda möjlighet/lämplighet till kö-system till interna lägenheter (boende och hemlöshet och Spink)
- Ta fram förslag till mall för uppdrag till utförare (enheten för kvalitet)

- Implementera stödmaterial för personal inom interna nödboenden, efter avstämning med myndighet om stödmaterialets innehåll (boende och hemlöshet)
- Frågan kring att utveckla boenderådgivning hanteras också inom ramen för handlingsplan ny SoL

4.6 Skyddat boende

Inom insatsen skyddat boende har kostnaderna och antalet placeringsdygn ökat successivt under de senaste åren. Volymökningen förklaras dels av en ökning av antalet individer (ökat behov) och förlängd placeringstid. Den genomsnittliga placeringstiden har ökat från 80 dagar 2021 till 112 dagar 2025. En anledning till den ökade placeringstiden bedöms vara den nya lagen som trädde i kraft under 2024, som innebär att barnen har ett eget ärende och en egen placering. En annan orsak kan vara att de juridiska processerna kopplade till ärendena (exempelvis överklaganden och situationer utan samtycke, exempelvis när barnets föräldrar inte är överens och ärendet går till domstol).

Insatsen skyddat boende finns tillgänglig i egen regi, inom ramen för IOP våld i nära relationer, på ramavtal och via direktupphandling. Platstillgången är generellt god, med undantag för delområde våld i nära relationer och hedersrelaterat våld inom Göteborgsområdet.

Insatsen skyddat boende tillhandahålls i egen regi via socialförvaltning Centrum på uppdrag av övriga förvaltningar. Det saknas ett verkställighetsuppdrag för insatsen, dvs. en beställning som reglerar antalet platser, målgrupp, innehåll i tjänsten osv. Vidare finns i dagsläget endast ett mindre antal platser i egen regi medan behovet av platser i Göteborgsområdet är större än befintligt utbud. Kategoriteamet anser att insatsen med fördel skulle kunna utökas i egen regi, för att möta behovet av fler platser i Göteborgsområdet men också för att omhänderta politiska uppdrag. Kategoriteamet bedömer därför att ett verkställighetsuppdrag för skyddat boende i egen regi bör tas fram. Verkställighetsuppdraget ska ta hänsyn till behovet av fler platser i Göteborgsområdet som föreligger samt omhänderta politiska uppdrag på området (*öka andelen placeringar inom skyddat boende som sker i egen regi och inom verksamheter som drivs av civilsamhället, tillskapa fler platser inom skyddat boende för HBTQI gruppen*).

Som ovan nämnts är de skyddade boenden som bedrivs i egen regi organiserade i socialförvaltning Centrum medan övriga boenden i egen regi är organiserade inom socialförvaltning Sydväst. Kategoriteamets bedömning är att det kan finnas samordningsvinster med att samorganisera de skyddade boenden med övriga boenden i egen regi och föreslår en översyn av organiseringen.

Gällande ramavtal för skyddat boende innefattar målgrupperna våld i nära relation, hedersrelaterat våld samt kriminella avhoppare. För övriga målgrupper (exempelvis externa hot) genomförs direktupphandlingar. Under 2025 genomfördes 79 procent av de externa köpen via IOP eller ramavtal och 21 procent på direktupphandling. För att minska behovet av direktupphandling

utreds till nästa upphandling möjligheten att justera ramavtalet så att även övriga målgrupper omfattas av avtalet. Upphandlingsprocessen påbörjas i maj 2026.

Som ovan nämnts finns skyddat boende tillgängligt via både IOP och ramavtal. Några av leverantörerna har platser tillgängliga inom både IOP och ramavtal. Detta är problematiskt i relation till lagen om offentlig upphandling och innebär bland annat svårigheter att ställa krav på pris, innehåll i tjänsten och kompetens hos personal på de platser som erbjuds inom ramen för IOP. Nuvarande IOP för arbetet mot våld i nära relation, som inkluderar skyddat boende, pågår till och med den 31 december 2026. En utvärdering av IOP ska göras under 2026 som underlag för beslut om eventuellt fortsatt IOP. Utvärderingen sker i samverkan med samtliga berörda förvaltningar samt innefattar en juridisk bedömning kopplat till skyddat boende avseende lämpligheten i ett fortsatt IOP för en tjänst där det finns en marknad och ett befintligt ramavtal.

Skyddat boende blev under 2024 en tillståndspliktig verksamhet. I augusti 2024 skulle alla verksamheter som bedrev skyddat boende ha lämnat in sin tillståndsansökan till inspektionen för vård och omsorg. Några av stadens ramavtalsleverantörer har själva valt att inte lämna in ansökan eller fått avslag på sin ansökan. Majoriteten av verksamheterna inom delområde våld i nära relation/hedersrelaterat våld som ansökt om tillstånd har fått sina tillstånd. Inom delområde kriminella avhoppare är det dock ett flertal leverantörer som har fått avslag alternativt ännu inte fått något beslut på sin ansökan. Det är fortfarande oklart på vilket sätt utbudet av skyddat boende kan komma att förändras till följd av tillståndsplikten men utifrån ovan finns en risk för att tillståndsplikten kan komma att ha en negativ inverkan på utbudet av platser inom delområde kriminella avhoppare.

Arbete med avtalsstrategi för skyddat boende pågår hos inköps- och upphandlingsförvaltningen i samverkan med Spink våren 2026. Avtalsstrategin tas fram som förberedelse inför nästa upphandling och kommer bland annat att innehålla behovsanalys, kostnadsdrivande faktorer, prismodell samt uppföljning av nuvarande ramavtal.

4.7 LVM, HVB och öppenvård

LVM vård

LVM vården minskade successivt i kostnad och volym från 2022 till 2024. Under 2025 har dock både kostnad och volym ökat. Kostnadsökningen förklaras förutom av den ökade volymen (+cirka 9000 dygn) av att den statliga subventionen för placeringar på Statens institutionsstyrelse enligt LVM och LVU tagits bort. Kostnaderna för LVM vård kommer att minska över tid i samband med införandet av samsjuklighetsreformen. Den del av reformen som avser LVM vården har dock skjutits fram i tid vilket innebär att denna utveckling fördröjs. Utifrån att ansvaret för vård och behandling går över till regionen tidigare finns en risk för att gränsdragningar och otydlig ansvarsfördelning under en övergångsperiod kan leda till ökade behov av

tvångsvård enligt LVM. Det delade ansvar kommer att kräva tydliga strukturer för nära samverkan med regionen. Området bedöms utgöra ett ekonomiskt riskområde inför 2028.

HVB

Kostnad och volym för placeringar i HVB ligger på en relativt konstant låg nivå mellan 2022 och 2025. Volym och kostnader inom området förväntas minska successivt i och med införandet av samsjuklighetsreformen och regionernas övertagande av ansvaret för vård och behandlingsinsatser. Men utifrån de osäkerheter som råder på området bedöms även detta insatsområde utgöra ett ekonomiskt riskområde inför 2028.

Samsjuklighetsutredningen föreslår att socialtjänsten även fortsättningsvis ska ansvara för placering på hem för vård eller boende (HVB). Regionerna ska ansvara för samtliga hälso- och sjukvårdsinsatser som ges i samband med placering i HVB. Ansvaret föreslås förtydligas genom en uttrycklig reglering i HSL. När socialnämnden beslutar att en enskild ska tas emot i HVB ska nämnden underrätta regionen och kalla till ett möte för upprättande av en individuell plan. Mötet ska genomföras inom fyra veckor. I planen ska regionen ange vilka hälso- och sjukvårdsinsatser den enskilde har behov av samt hur dessa ska genomföras och följas upp. Regionens ansvar omfattar dock inte personer som har placerats på SIS LVM-hem.

Utredningen och lagrådsremissen föreslår att om regionen inte planerar eller tar ansvar för att hälso- och sjukvårdsinsatserna i HVB genomförs under placeringen inträder ett betalningsansvar för regionen. Betalningsansvaret avser en schablonersättning motsvarande 40 procent av genomsnittskostnaden för en HVB placering i riket, vilket motsvarar 2300 kronor per vård dygn enligt lagrådsremissen. Ersättningsskyldigheten ska gälla under den tid som placeringen pågår eller fram till den tidpunkt då regionen börjar ta sitt lagliga ansvar för vården. Regioner och kommuner kan dock, genom överenskommelse eller på annat sätt, avtala om att betalningsansvar inte ska utgå enligt schablonen eller ska utformas på annat sätt.

Samsjuklighetsutredningen föreslår även att det införs en skyldighet för kommuner och regioner att gemensamt bedriva en samordnad vård- och stödverksamhet för personer med komplex problematik och stora samordningsbehov. Verksamheten föreslås regleras i en ny lag. Kommun och region kommer med en sådan lagstiftning inte kunna samverka enbart genom överenskommelser – verksamheten blir obligatorisk och gemensam. Huvudmännen behöver avsätta personal och resurser in i en gemensam organisation, delta i styrning, ledning och uppföljning samt dela kostnader. Dialog om organisatorisk modell kommer behöva föras med regionen. Kommuner och regioner behöver inventera sina målgrupper och gemensamt ta ställning till vilken problematik som kan föranleda att personer kan komma att tillhöra den samordnade vård och stödverksamhetens målgrupp. Det behöver också säkerställas att alla får den vård och det stöd de har behov av även om de inte anses tillhöra verksamhetens målgrupp.

Omställningen till samsjuklighetsreformen omhändertas i befintliga strategiska samverkansforum på området (Samordningsgruppen för skadligt bruk/beroende, styrgrupp vårdsamverkan, samordningsgruppen för gränssnittsfrågor) samt med stöd av Göteborgsregionen. Återkoppling från de strategiska samverkansforumen sker till avdelningschefsnätverket vuxen och försörjningsstöd som fattar beslut i frågor som är av principiell karaktär. Socialförvaltningarnas omställningsarbete inom ramen för aktiviteten i handlingsplan ny socialtjänstlag samordnas av processledare på enheten för kvalitet som till stöd har en grupp med avdelningschefer och enhetschef för enheten för kvalitet. Arbetsgruppens uppgift är att säkerställa framdrift i omställningsarbetet. Till sin hjälp har de en operativ arbetsgrupp som leds av processledaren.

Samsjuklighetsreformen kommer utifrån ovanstående att medföra ett behov av att se över befintliga insatser inom HVB området inklusive nuvarande ramavtal samt att utveckla nya samordnade verksamheter tillsammans med regionen. Här bör omvärldsbevakning ske bland annat kopplat till hur andra kommuner och regioner valt att utveckla gemensamma insatser eller gemensamma upphandlingar.

Samsjuklighetsdelegationen rekommenderade i maj 2025 att kommuner och regioner inleder arbete med överenskommelser för personer placerade utanför hemmet och föreslog gemensam upphandling av HVB alternativt projektering för att bedriva HVB gemensamt. I dagsläget verkställs majoriteten av HVB i extern regi. Nuvarande ramavtal gäller till och med den 14 maj 2030 men har en klausul som säkerställer att avtalet kan sägas upp och upphandlas på nytt i samband med ny lagstiftning. Vidare finns endast ett HVB för unga vuxna i egen regi.

Ett ställningstagande behöver göras kring;

- Behovet av gemensam upphandling med regionen. Behovet kan med fördel omhändertas genom mellankommunal samverkan inom ramen för Göteborgsregionens projekt PRIIS.
- Utveckling av HVB i egen regi i samverkan med regionen. En möjlighet här skulle kunna vara att ställa om befintligt förstärkt kollektivt socialt boende med stöd från socialt boende till HVB.
- Utökning ACT?

Omställningsarbetet omhändertas inledningsvis inom ramen för beslutad struktur för omställningsarbetet men bevakas inom ramen för kategoriplan vuxen. Vid behov läggs identifierade aktiviteter på behovsförsörjningsområdet in i kategoriplanen och omhändertas via kategoristyrningen.

Göteborgs Stad avropar från och den 1 januari 2026 familjehemsvård för vuxna på Addas ramavtal och arbetskooperativ via direktupphandling. Det är ännu oklart på vilket sätt samsjuklighetsreformen kan komma att påverka familjehemsvården.

Öppenvård

Kostnad och volym för placeringar i öppenvård har minskat successivt mellan 2022 och 2025. Volym och kostnader inom området bedöms minska väsentligt över tid i takt med att ansvar för vård och behandling vid skadligt bruk och beroende övergår till regionens hälso- och sjukvård.

Öppenvård bedrivs i både egen regi och extern regi. Nuvarande ramavtal gäller till och med 31 december 2029 men har en klausul som säkerställer att avtalet kan sägas upp i samband med ny lagstiftning. Omställningen av egen regi hanteras av respektive verksamhet lokalt.

4.8 Korttidsboende

Kostnader och dygn för socialförvaltningarnas placeringar i korttidsboende går att följa i ekonomisystemet och Treserva sedan den 1 januari 2024. Under 2024 och 2025 har förvaltningarnas köp av korttidsboende har ökat. Kostnaderna, som uteslutande avser köp i extern regi, ökade med drygt 20 miljoner kronor mellan 2024 och 2025. Under samma period ökade socialförvaltningarnas placeringsdygn med drygt 6000 dygn.

Ökningen av förvaltningarnas korttidsplaceringar bedöms delvis ha en koppling till platsbristen inom socialt boende med stöd, det vill säga att korttidsboende används när den enskilde egentligen är i behov av socialt boende med stöd men det saknas ledig plats. Ökningen bedöms även ha en koppling till att insatsen socialt boende med stöd inte fullt ut möter behov hos målgruppen i form av till exempel tillgänglighetsanpassning och medicindelning. Vidare framgår i tidigare analyser på området att det föreligger skillnader i hur rätten till bistånd i form av korttidsboende bedöms, både mellan funktionsstödsförvaltningen och socialförvaltningarna samt mellan socialförvaltningarna. Det samma gäller hanteringen av avgifter.

Utifrån ovanstående föreligger ett behov av en fördjupad utredning kring huruvida det saknas boendeformer som bättre motsvarar målgruppens behov och/eller huruvida variationerna mellan förvaltningarna berör på skillnader i bedömning och arbetssätt. Detta för att säkerställa att insatsen korttidsboende används för rätt målgrupp samt för att identifiera eventuella brister i nuvarande insatsutbud för målgruppen. I den fördjupade utredningen ska resultatet av redan genomförda kartläggningar på området i förvaltningarna omhändertas.

Behovsförsörjningen när det gäller insatsen korttidsboende för delområde psykiatri och samsjuklighet bedöms vara god. Det är några få förfrågningar per år som inte går att lösa. Det handlar då framför allt om personer med pågående missbruk, svårt utåtagerande beteende och specifika behovskrav gällande geografiskt område för placering.

5 Handlingsplan

För att uppnå de övergripande målen med kategoriplanen har fem strategier arbetats fram med utgångspunkt i styrningen och nulägesanalysen. Strategierna har beslutats av kategorirådet.

Strategierna är som följer;

- Förtydliga och förbättra insatsutbudet för alla målgrupper
- Underlätta samverkan och samordning av insatser
- Effektivisera upphandlings- och inköpsprocessen
- Utveckla egen regi för att möta målgruppernas behov
- Stärka uppföljning av och samverkan med idéburna och privata utförare

Varje strategi har konkretiserats med aktiviteter och nyckeltal. Aktiviteterna kan förändras under arbetets gång och beslutas av kategoriteamet med förankring i rådet. Kategoriteamet träffas fyra gånger per år för att följa nyckeltalen och följa upp handlingsplanen. Eventuella justeringar av aktiviteter görs löpande i kategoriteamet.

5.1 Förtydliga och förbättra insatsutbudet för alla målgrupper

Kategoriteamet ser behov av att förtydliga och förbättra insatsutbudet för samtliga målgrupper inom vuxenområdet. Mycket fokus har varit på hemlöshetsgruppen och det finns behov av ett ökat fokus på skadligt bruk/beroende, avhoppare/gängkriminalitet och unga vuxna.

Målgrupper inom vuxenområdet:

- Hemlöshet
- Skadligt bruk/beroende
- Samsjuklighet
- Avhoppare/gängkriminalitet
- Våld i nära relation samt hedersrelaterat våld
- Unga vuxna
- Äldre
- Anhöriga

Aktivitet	Ansvarig
Utredning socialt boende/korttidsboende för socialförvaltningarnas målgrupp. En fördjupad utredning kring huruvida det saknas boendeformer som bättre motsvarar målgruppens behov och/eller	Spink och enheten för kvalitet

<p>huruvida variationerna mellan förvaltningarna berör på skillnader i bedömning och arbetssätt ska genomföras. Detta för att säkerställa att insatsen korttidsboende används för rätt målgrupp samt för att identifiera eventuella brister i nuvarande insatsutbud för målgruppen.</p>	
<p>Genomföra de åtgärder som identifierats i översyn nödprovning boende.</p> <p>Se avsnitt 4.5 för information om åtgärderna.</p>	<p>Spink, enheten för kvalitet och avdelningschef boende och hemlöshet</p>
<p>Förbättra registreringsmöjligheterna i verksamhetsstödet Treserva och ekonomisystemet Nekksus för att underlätta uppföljning och analys inom kategoristyrningen.</p> <p>Ett behov av att se över och förbättra registreringsmöjligheterna i Treserva och Nekksus har identifierats. Detta för att möjliggöra adekvat uppföljning och analys kopplat till kategoristyrning och ekonomistyrning.</p> <p>Behovet av att säkerställa möjligheten till uppföljning antal brukare/verkställda dygn per delområde inom skyddat boende omhändertas inom ramen för denna aktivitet. Det samma gäller behovet av att kunna följa samtliga kostnader kopplade till kommunala kontrakt samlat.</p>	<p>Avdelningschefer ekonomi, enheten för kvalitet och Spink</p>
<p>Utreda möjligheten att omhänderta fler målgrupper inom ramavtal för skyddat boende.</p> <p>Utredningen omhändertas inom arbetet med att ta fram en avtalsstrategi för insatsen skyddat boende och ska genomföras inför kommande upphandling.</p>	<p>Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink</p>

<p>Ökad tillgång till insatsen bostad först.</p> <p>Identifierat behov av att utöka tillgången till bostad först genom utökat äskande av lägenheter inför 2027 lyfts in till exploateringsförvaltningen via Bogruppen.</p>	<p>Avdelningschef Hisingen, avdelningschef boende och hemlöshet och avdelningschef Spink via Bogruppen.</p>
<p>Ta fram en struktur som säkerställer att förvaltningarnas behov omhändertas i det årliga äskandet av lägenheter från allmännyttan.</p> <p>I dagsläget saknas en struktur för att omhänderta förvaltningarnas behov inför exploateringsförvaltningens äskande av lägenheter till Bostad först. Det samma gäller äskandet av insprängda lägenheter till egen regin. En struktur som säkerställer att förvaltningarnas behov omhändertas i det årliga äskandet behöver tas fram i samarbete med exploateringsförvaltningen. Frågan hanteras inledningsvis via Bogruppen.</p>	<p>Avdelningschef Hisingen, avdelningschef boende och hemlöshet och avdelningschef Spink via Bogruppen.</p>

5.2 Underlätta samverkan och samordning av insatser

Samverkan och samordning av insatser är en viktig faktor för vuxenområdet då många personer har en komplex problematik och är i behov av samordnade insatser från två eller fler förvaltningar och/eller myndigheter. Här samlas aktiviteter som ska underlätta samverkan och samordning mellan olika aktörer.

Aktivitet	Ansvarig
<p>Omställning till samsjuklighetsreformen.</p> <p>Omställningsarbetet omhändertas inledningsvis inom ramen för beslutad struktur för omställningsarbetet men bevakas inom ramen för kategoriplan vuxen.</p> <p>Vid behov läggs identifierade aktiviteter på behovsförsörjningsområdet in i kategoriplanen och omhändertas via kategoristyrningen. Det kan till exempel handla om gemensam upphandling med regionen och utveckling av gemensamma verksamheter samt omställning av befintlig verksamhet.</p>	<p>Avdelningschef Hisingen, avdelningschef Centrum, avdelningschef stadenövergripande verksamheter samt enheten för kvalitet</p>
<p>Ökad samordning och utbud av insatser för gränssnittsgruppen.</p> <p>Aktiviteten omhändertas inledningsvis inom ramen för samordningsgruppen gränssnitt för utförare men bevakas inom ramen för kategoriplan vuxen. Vid behov läggs identifierade aktiviteter på behovsförsörjningsområdet in i kategoriplanen och omhändertas via kategoristyrningen.</p>	<p>Avdelningschef Spink och avdelningschef boende och hemlöshet via samordningsgruppen gränssnitt utförare</p>
<p>Förbättra utbudet av sysselsättning för personer i hemlöshet och/eller beroendeproblematik.</p> <p>Aktiviteten omhändertas inledningsvis inom ramen för samordnings- och beredningsgrupp för arbetsrehabiliteringens hemvist men bevakas inom ramen för kategoriplan vuxen.</p>	<p>Avdelningschefsnätverket vuxen och försörjningsstöd via samordningsgruppen för arbetsrehabiliteringens hemvist.</p>
<p>Utredning av möjligheten att införa lägenhetsledda insatser med flexibelt stöd för fler målgrupper.</p>	<p>Avdelningschef Hisingen och avdelningschef Spink via Bogrupper.</p>

Utredningen sker inom ramen för stadens hemlöshetsplan och samordnas av exploateringsförvaltningen. Arbetet bevakas inom ramen för kategoriplan vuxen då resultatet kan ha en inverkan på framtida insatsbehov/utbud på området.	
--	--

5.3 Effektivisera upphandlings- och inköpsprocessen

Det finns flera identifierade utvecklingsområden när det gäller upphandlings- och inköpsprocessen. Här samlas aktiviteter som berör upphandling, inköp, administration och samverkan mellan olika funktioner med syfte att effektivisera processerna.

Aktivitet	Ansvarig
<p>Implementera ULA som verksamhetsstöd för avtalsuppföljning och digital signering i samtliga socialförvaltningar</p> <p>Pilot avslutas maj/juni 2026. Därefter utvärdering och vid behov ytterligare anpassningar i systemet innan breddinförande i samtliga socialförvaltningar.</p>	Avdelningschefer ekonomi och Spink
<p>Utveckla upphandlingsprocessen för förstärkt kostnadsanalys och kostnadsuppföljning.</p> <p>Här ingår att se över avtalsgruppernas sammansättning och ta fram en struktur som säkerställer att vägval som görs under processen kring till exempel prismodell och kompetenskrav förankras med kategoriteam och kategoriråd.</p>	Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink
<p>Ta fram avtalsstrategier för insatser inom vuxenområdet</p> <p>Avtalsstrategierna ska sätta ramarna för kommande upphandling och ta ställning till faktorer som kompetenskrav,</p>	Inköps- och upphandlingsförvaltningen med stöd av Spink

<p>prismodell osv. som kan vara kostnadsdrivande. Avtalsstrategierna förankras i de delar som avser behovsanalys, kompetenskrav, prismodell och andra vägval som kan vara kostnadsdrivande med kategoriteam och kategoriråd. Pilot skyddat boende.</p>	
<p>Implementera och utveckla PRIIS som stöd i inköpsprocessen.</p> <p>Implementeringen av systemet ska följas upp löpande och systemet ska fortsatt utvecklas för att ge ett så gott stöd som möjligt i inköpsprocessen.</p>	Spink

5.4 Utveckla egen regi för att möta målgruppernas behov

Verksamheterna i egen regi är viktiga för behovsförsörjningen inom vuxenområdet. Här samlas aktiviteter som berör utveckling av verksamheter i egen regi med syfte att möta målgruppernas behov.

Aktivitet	Ansvarig
<p>Implementering av ny finansieringsmodell för gemensam ledning och styrning av boenden i egen regi.</p> <p>Uppföljning budgeterade platser/nyttjade platser och eventuell omfördelning av kostnaderna enligt framtagna modell. Gemensam uppföljning enligt årshjul.</p> <p>Uppföljning verkställighet och planering verkställighetsuppdrag inför kommande år enligt årshjul. Inför 2027 är följande ställningstaganden prioriterade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppstart akutboende i egen regi • Omställning kollektivt boende symtomtolerant till drogfritt • Utökning av integrerade lägenheter • Justering verkställighet nödboende med grund i genomförd översyn 	<p>Avdelningschef Spink och avdelningschef ekonomi socialförvaltning Sydväst samordningsansvar.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Eventuella justeringar för att bättre möta gränssnittsgruppens behov – grund i utredning korttidsboende/socialt boende med stöd för socialförvaltningarnas målgrupp och det arbete som ska genomföras inom ramen för samordningsgruppgränssnitts-frågor utförare. <p>Budget och kostnadsfördelning inför kommande år enligt årshjul.</p>	
<p>Utreda lämplig styrmodell för stadengemensamma verksamheter</p> <p>Avser IUB verksamheter som riktar sig till brukare och som inte är reglementesstyrda eller finansieras via köp sälj eller finansieringsmodell för boende i egen regi. Omhändertagandet av aktiviteten behöver kopplas till handlingsplan för ny SoL (IUB) och den kartläggning av de förvaltningsgemensamma verksamheterna som pågår under våren 2026 på uppdrag av förvaltningsdirektörerna.</p>	<p>Avdelningschef stadenövergripande verksamheter, avdelningschef stadsövergripande uppdrag, avdelningschef boende och hemlöshet och avdelningschef myndighet Centrum.</p>
<p>Ta fram ett verkställighetsuppdrag för skyddat boende i egen regi.</p> <p>Verkställighetsuppdraget ska ta hänsyn till behovet av fler platser i Göteborgsområdet som föreligger samt omhändertar politiska uppdrag på området (ökad andel placeringar i egen regi, säkerställa platser för grupper inom HBTQI gruppen).</p>	<p>Avdelningschef stadsövergripande uppdrag och Spink</p>
<p>Organisationsöversyn skyddat boende i egen regi.</p> <p>En utredning av eventuella samordningsvinster med att organisera skyddade boenden i egen regi med övriga interna boenden i socialförvaltning Sydväst ska genomföras. De skyddade boendena är idag organiserade i socialförvaltning Centrum.</p>	<p>Avdelningschef stadsövergripande uppdrag, avdelningschefer boende och hemlöshet</p>

5.5 Stärka uppföljning av och samverkan med idéburna och privata utförare

Socialförvaltningarna är beroende av den externa marknaden för flera av insatserna inom vuxenområdet. Här samlas aktiviteter som berör samverkan, uppföljning och utvecklingsarbete kopplat till både idéburna och privata utförare.

Aktivitet	Ansvarig
<p>Uppföljning av utförare med stöd av UBÅT</p> <p>Spink ska använda information från genomförda UBÅT:ar som verktyg i leverantörsuppföljningen. Dialog kring resultatet samt behov av eventuella åtgärder ska ske med aktuell leverantör. Processledare ASI på enheten för kvalitet stöttar med underlag.</p>	<p>Spink med stöd av enheten för kvalitet</p>
<p>Förstärka dialog och samverkan med externa utförare</p> <p>Det föreligger bland annat behov av en tidig strategisk dialog kring förvaltningarnas behov på längre sikt och av att titta på fler verktyg utöver reserverad upphandling för att öka de idéburna organisationernas andel av förvaltningarnas köp på området. Detta då det på grund av stora och breda volymbehov per ramavtalsområde visat sig vara svårt att genomföra reserverade upphandlingar på vård, boende och omsorgsområdet. Arbetet med att stärka dialogen ur ett behovsförsörjningsperspektiv påbörjas under våren 2026.</p>	<p>Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink</p>
<p>Förstärka arbetet för att förebygga välfärdsbrott och värna sund konkurrens</p> <p>Arbetet med att stärka process och metoder för systematisk leverantörsuppföljning behöver fortgå och</p>	<p>Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink</p>

<p>anpassas till förändringar i omvärlden så som exempelvis förändrad lagstiftning och hur kriminell verksamhet ändrar inriktning och metoder. Inköps- och upphandlingsförvaltningen har huvudansvar för utvecklingsarbetet som sker i nära samarbete med Spink. Våren 2026 påbörjas ett gemensamt utvecklingsarbete som syftar till att ta fram ett kommunövergripande arbetssätt för hantering av riskbranscher inom inköp och upphandling samt utöka och utveckla arbetet med arbetsplatskontroller. Här ingår utvecklingen av myndighetsgemensam tillsyn under ledning av stadsledningskontoret.</p>	
--	--

6 Nyckeltal och effektuppföljning

Kategoriplan vuxen följs upp i kategorirådet två gånger per år. Fokus på måluppfyllelse och kostnadsutveckling. Uppföljningen innefattar även indikatorer kopplade till leverantörsuppföljning och arbetet mot välfärdsbrottslighet, exempelvis genomförda leverantörskontroller, identifierade avvikelser samt andel uppföljda utförare. Denna uppföljning presenteras årligen i rapport "Uppföljning privata utförare" som biläggs förvaltningarnas årsrapport.

Kategoriteamet har uppföljningsmöte fyra gånger per år. Vid varje möte sker avstämning av handlingsplanen. Statistik och information i nulägesanalysen uppdateras årligen och analyseras på uppföljningsmöten enligt preliminär planering nedan.

Kvartal 1:

- Kostnader
- Kostnad per dygn
- Antal personer med insats
- Antal personer som vårdats enligt LVM
- Antal verkställda dygn
- Placeringstid per insats

Kvartal 2:

- Leverantörsmarknad
- Volymkalkyl
- Behovsförsörjning per insats

Kvartal 3:

- Nationella jämförelser
- Hemlöshetskartläggning

Kvartal 4:

- Styrande dokument att beakta
- Årlig sammanställning av status för handlingsplanen